İzmirde sıcaklık 41 dereceyi buldu

AKŞAM

Amasyada zelzele oldu, Taşhanın bir kısmı yıkıldı

Sene 22 — No. 7815 — Fiati her yerde 5 kuruş

SALI 23 Temmuz 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

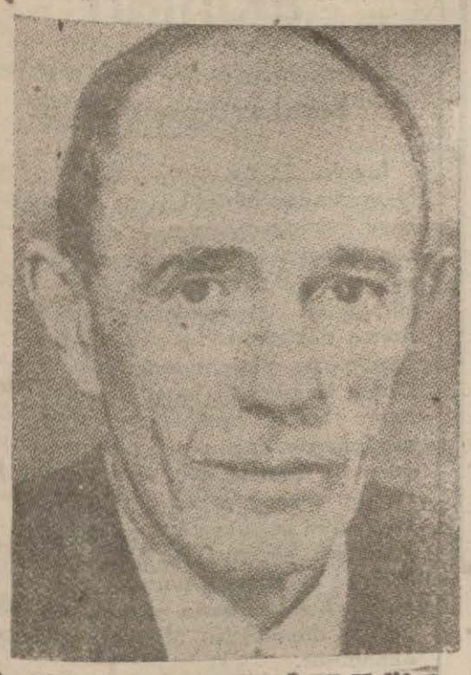

İngiltere Hariciye Nazırı Lord Halifax

İngiltereye sulh teklifi ciddi midir?

Almanyanın, Avrupa kıtasındaki büyük zaferden sonra, nasıl bir sulh istediğini, ve istikbal hakkında neler düşündüğünü anlamak isteyenler Hitlerin nutkunu boşuna merak etmiş, yeni bir şey öğrenmeden okumuş oldular. Hitler, yarınki sulh şartları yerine, gene yirmi iki sene evvelki Versailles sulhünden bahsi tercih etti. Bunda da hakkı var. Zaferden sonra ilk nutkunu söyledi. Almanyaya, bu milletin tarihinde gelip geçen büyük devlet adamlarından, büyük askerlerden hiç birine nasib olmamış kudret ve azamet kazandıran Hitler, herşeyden önce, şanlı bir zafere götürdüğü kendi memleketi efkârına hitabetti ve milletine, Versailles hezimetinin intikamını nasıl aldığını anlattı, nutkunu bilhassa harbin tasvirine, kendi plânlarının muvaffakıyetine hasretti. Bundan tabiî ve beşerî birşey olamaz.

Nutkunun sonunda, İngiltereye sulh yapmasını teklif eden, aksi takdirde en müthiş hareketlere girişeceğini söyleyen Hitler, derpiş ettiği bu askerî hareketlerin neden ibaret olduğunu nasıl söyliyemezse, teklif ettiği sulhun ne gibi şartları ihtiva ettiğini de şimdiden ifşa edemezdi. Biri askerî sevkülceyşin esrarı, diğeri politika taktiğinin marifetidir. Zira bu vaziyette, muhtemel bir sulhun şartlarını, en umumî şekilde dahi tesbit etmeğe kendisi için imkân yoktur. Henüz harp hâlinde olan bir düşmanla sulh, pazarlık meselesidir. Böyle bir düşmana, müstakbel sulhun şartlarını değil, hattâ mahiyetini belli etmek, onu ya harbe devama icbar edebilir, yahut — şayet kabule değer bir mahiyette görülürse — daha müşkilpesent olmaya sevkeder. Hitler arzu eder ki herşeyden önce İngiltere, esas itibarile sulhe razı olsun, sulh fikri bir kere ingiliz efkârına girsin, ondan sonra şartlarını konuşsun.

Avrupanın istikbaline ait tasavvurlara, Fransa ile yapılacak sulhun şekline gelince, Hitler bundan da hiç bahsetmemiştir. Zira, bu, cesaret edilmez bir kehanet olurdu. Harp henüz bitmiş değildir. Yarın ne olacağını Hitlerin bile tahmin edemediği nutkundan açıkça anlaşılıyor. Aksi takdirde, bu muazzam zaferin tasvirinden sonra alman milletine, istikbale ait refah ve saadet tebşirleri gelirdi.

Nutkun tek vasfı şudur: Alman milletine, bizzat kendisinin neler yapmış olduğunu — ki bunda yerden göğe kadar hakkı var — ve işin henüz bitmediğini, daha fedakârlıklara katlanmak icabettiğini anlatmak. Almanyaya, bu zaferden sonra dahi rahat ve huzur gününün henüz gelmediğini söylerken, bütün kabahati, teklif ettiği — herzamanki gibi — âlicenabane sulhu kabul etmemiş olan İngiltereye yüklemek. Haricî siyasetten ziyade dahilî politika.

Necmeddin Sadak

LORD HALİFAX DÜN HİTLER'E CEVAP VERDİ

"Hürriyet temin edilinciye kadar harbe devam edeceğiz„ diyor

"Zafer bizimdir„

"Darbeye darbe ile mukabele edeceğimiz gün yakındır„

Londra 22 (A.A.) — (Reuter): Bu akşam radyoda nutuk söyliyen Hariciye Nazırı Lord Halifax Hitlere cevap vermiştir:

Birçoğunuz, demiştir, Hitlerin iki gün evvel söylediği nutku okumuşsunuzdur. Hitler, bu nutkunda, İngiltereyi kendi arzuları önünde teslimiyete davet eylemiştir.

Hitlerin, harbin başlangıcındanberi vukua gelen hemen her mühim hâdise hakkındaki tahriflerinden bahsederek vaktinizi kaybettirmiyeceğim. Hitler, İngiliz imparatorluğunu yıkmak için hiç bir arzu beslemediğini söylüyor. Fakat, nutkunda, sulhun adalet üzerine bina edilmesi icap eylediği hakkında hiçbir teklif yoktur. Avrupanın diğer milletlerinin kendi mukadderatlarını kendileri tayin etmesi hakkını kabul eden hiçbir kelime mevcut değildir. Halbuki, bu, Hitlerin Almanlar için birçok defa ileri sürdüğü bir prensipti. Hitler, nutkunda yalnız korku süflî hissine hitap etmiş ve yegâne delil olarak tehditler kullanmıştır. Haksız şu veya bu bahane ile ram ettiği milletlerin istikbali hakkındaki sükûtü, çok manidardır.

Dünyanın en büyük kısmı Hitlerin bu nutkunu baştan başa yanlış okumadı ise, şu cihet tamamile sarihtir ki Hitlerin çizdiği Avrupa tablosu, birer birer hürriyetlerinden mahrum ettiği bu millet-

(Devamı 5 nci sahifede)

Hariciye Vekili

B. Şükrü Saraçoğlu istirahat için Gölcüğe gidiyor

İzmir 22 (Telefonla) — Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu bugün refikasile birlikte şehrimize gelmiştir. İzmir palasa misafir olan Hariciye Vekili yarın (bugün) istirahat için Gölcüktek evine gidecektir. B. Şükrü Saracoğlunun Gölcükte ne kadar kalacağı belli değildir.

İlk Üniversite haftası

Rektör Cemil Bilsel'in muharririmize beyanatı

B. Cemil Bilsel

Üniversite haftasını açmak üzere Erzuruma giden heyet azasından bir kısmı şehrimize dönmüş, B. Ali Fuad Başgil ile doçent Mükrimin Halil, konferans vermek üzere Sıvasta kalmışlardır. Heyet reisi rektör Cemil Bilsel, bu seyahat hakkında, dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— «Seyahatimizi tesbit edilmiş olan programı dairesinde yaptık. Erzuruma ayın on üçüncü cumartesi günü saat bir de vardık. Ayın 19 uncu cuma günü saat 19 da oradan ayrıldık. Üniversite haftasını, «Demiryolunun Erzuruma varışı», ile açtım, «Erzurum kongresi» ile kapadım. Gerek açış ve kapanışta, gerek umumî konferanslarda ve meslekî konuşmalarda halkın ve münevverlerin daima salonları doldurduklarını memnuniyetle gördük. İlmî çalışma saatlerimiz 31 dir. On biri umumî konferans, diğerleri meseleli ve münakaşalı konuşmalardır. 237 hastayı doktor arkadaşlarımız muayene ettiler. Diyebilirim ki ilk Üniversite haftası, ilmin zafer haftası oldu.»

Reisicümhur

Dün akşam İstanbulu şereflendirdi

Reisicümhur İsmet İnönü dün akşam Savarona yatile Yalovadan ayrılarak İstanbulu şereflendirmiştir. Yat saat yirmi ikiye doğru liman medhaline gelmiş, sonra tekrar Marmaraya açılarak Florya gitmiştir. Reisicümhur ve muhterem refikaları geceyi yatta geçirmişlerdir. Bugün karaya çıkmaları muhtemeldir.

Şerefli bir gün

Hatayın anavatana iltihakının yıldönümü

Bugün Hatayın anavatana iltihakının yıldönümüdür. Geçen sene bugün, tarihin en büyük bir haksızlığı tamir edilmiş, senelerce yabancı idare altında kalan kardeşlerimiz anayurda kavuşmuşlardı. Bu münasebetle bugün Hatayda büyük merasim yapılacaktır.

Bu şerefli günü Hataylılara ve bütün Türklere tebrik ederiz.

Ingilterede bütün sahiller tahkim edildi

Tanklara karşı maskeli manialar yapıldı

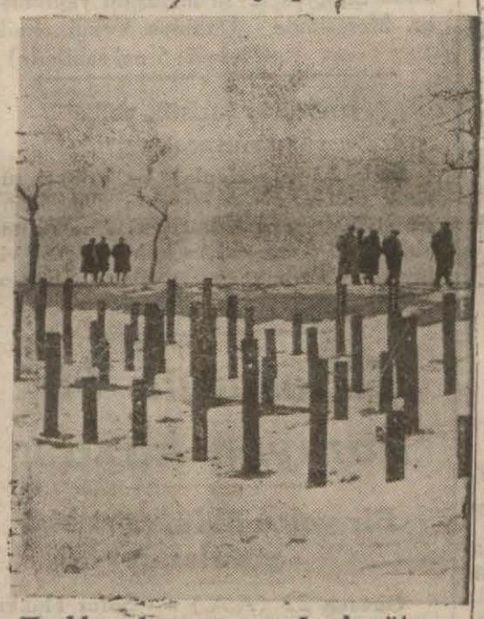

Tanklara karşı ray ve demir sütun maniaları

18 temmuz tarihile Londradan İsviçre gazetelerine bildiriliyor: Başvekil Churchill cenubî İngilteredeki bazı limanlarda ve askerî ehemmiyeti olan mühim noktalarda Almanlara karşı vücuda getirilmekte olan müdafaa tesisatını iki hafta içinde üç defa teftiş etmiştir.

Son teftişinde beraberinde gazeteciler de bulunmuştur. Almanların ihraç yapmaları muhtemel bütün sahillerde derin topçu mevzileri vücuda getirilmiştir. Demir ve betondan yapılan bu mevziler hem denizi hem de araziyi seri yan ateşine alabilecektir.

Fransadaki muharebelerde alınan bütün tecrübelerden İngilteredeki tahkimatta istifade edilmiştir. Meselâ tanklara karşı yere gömülen raylardan ve diğer demir sütunlardan bir fayda görülmemiştir. Bunun yerine kademeli veya maskeli tank maniaları tesis edilmiştir. İngilterede birçok seyyar kuvvetler teşkil edilmiştir. Bunlar karaya çıkmağa muvaffak olacak Alman kuvvetlerini ileri harekete başlarken derhal karşılayacaklardır.

Dikkatler:

Aradaki fark

Eskiden bir toprak asırlarca Osmanlı idaresinde kaldıktan sonra ecnebi bir devlete intikal eder; ne hazineler yatağı olduğu ancak o vakit meydana çıkardı.

Şimdi ise...

Son haberlerden biri:

«Maden tetkik ve arama enstitüsü tarafından Hatay vilâyeti dahilinde petrol araştırma ameliyesine başlanmıştır. Mütehassısların yaptığı tetkiklere göre Arsuz nahiyesinin Çingen köyünde mühim petrol damarları bulunduğu tahmin edilmektedir. Diğer mıntakalarda da sondaja başlanacaktır.»

Son dakika

Bütün Irlanda sahillerine mayn döküldü

İngiliz Bahriye Nezareti bir tebliğ ile bunu ilân etti

Londra 23 (A.A.) — Amirallık dairesinin bir tebliği, Irlanda denizine, serbes Irlanda devleti suları haricine, mayn dökülmüş olduğunu bildirmektedir.

Dungarvandan Vexford'un cenubuna kadar elli mil kadar mesafe üzerinde Irlanda sahilleri açıkları maynlanmıştır. İngiliz sahili boyunca da, Barnstaple koyundan Padstoxw ve New Quaya kadar 35 mil mesafe üzerinde mayn tarlaları vücude getirilmiştir. Saint - George kanalının ortalarına doğru, mayn tarlası elli mile kadar genişlemekte ve müvazi hatlar halinde Irlanda serbes devleti kara suları kıyısına kadar devam eylemektedir. Bu mayn tarlaları, gemilere, bu noktada, Irlanda denizine ve yahud Bristol boğazına girişi tehlikeli bir hale sokmakta ve Irlanda serbes devleti sahilinin bu kısmını tecrid eylemektedir. Bir geminin Falmouthden Bristola gitmesi için, Irlanda serbes devletini ve şimali Irlandayi dolaşması lâzım gelecektir.

Sovyetler - Romanya

Besarabyada ehali mübadelesine başlnıyor

Bükreş 23 (A.A.) — D. N. B. Besarabya hakkında Romanya ile Sovyetler birliği arasında bir nevi ahali müzadelesine başlanmıştır. Bu mübadele, siyasi noktai nazarlara göre vukua gelmektedir. Bin Besarabyalı Rumen, şimdiden Jassy'ye gelmiştir. Sovyetler birliğine gitmek isteyenler de Galatz yolu ile mübadele olunmaktadır. Bunlar, bilhassa Besarabyada doğmuş olan ve memleketlerine dönmek isteyen ameledir.

Besarabya ve Bukovinadaki 100 bin Alman Almanyaya nakledilecek

Moskova 23 (A.A.) — Dün tayyare ile Berlinden buraya on iki kişiden mürekkeb bir Alman heyeti gelmiştir. Heyet, son günlerde, Romanya tarafından Sovyetler Birliğine terkedilen Besarabya ve şimali Bukovina de oturan Alman aslından ahalinin tahliyesini müzakere edecektir. Bu tedbirin, ekserisi köylü olmak üzere yüz bin kadar insanı alâkadar ettiği tahmin olunmaktadır.

Letonyada bütün erazi milletin malı oluyor

Büyük ticaret müesseseleri ve bankalar da millîleştiriliyor

Riga 23 (A.A.) — D. N. B. Ziraat nazırı Vang Ags'ın teklifi üzerine, parlâmento, Letonyada bütün araziyi milletin malı olarak kabul etmiştir. Köylülerin üzerinde çalıştıkları arazi miktarı otuz hektarı geçmiyecektir. Otuz hektarı geçen arazi, devlete geçecek ve devlet bu araziyi arazisi olmayanlara ve yahud az arazisi olanlara dağıtacaktır.

Parlâmento, aynı zamanda, bütün büyük ticaret ve endüstri müesseseleri ile bankaları da millileştirmeyi kararlaştırmıştır.

Kaunas 23 (A.A.) — D. N. B. Litvanya parlâmentosu, toprak meselesini halletmek üzere dün bir toplantı yapmıştır. Ziraat Nazırı Mickis'in teklifi üzerine bütün arazi milletin malı olarak kabul edilmiştir. Köylü azami otuz hektar araziye sahip olacaktır.

Aşağı tunada nakliyat

Sovyet komisyonu Besarabyada tedkiklere başladı

Moskova 23 (A.A.) — Aşağı Tunada eşya ve yolcu nakliyatına yeniden başlanması için hazırlıklarda bulunmak üzere bir Sovyet komisyonu Besarabyadan Reniye gitmiştir.

Türk - Alman eşya mübadelesi anlaşması

Bu anlaşmanın çarşamba veya perşembe günü imza edilmesi muhtemel

Ankara 22 (Telefonla) — Almanlarla akdedeceğimiz eşya mübadelesi anlaşmasının metinleri hazırlanmıştır. Anlaşma galip bir ihtimalle çarşamba veya perşembe günü imzalanacaktır.

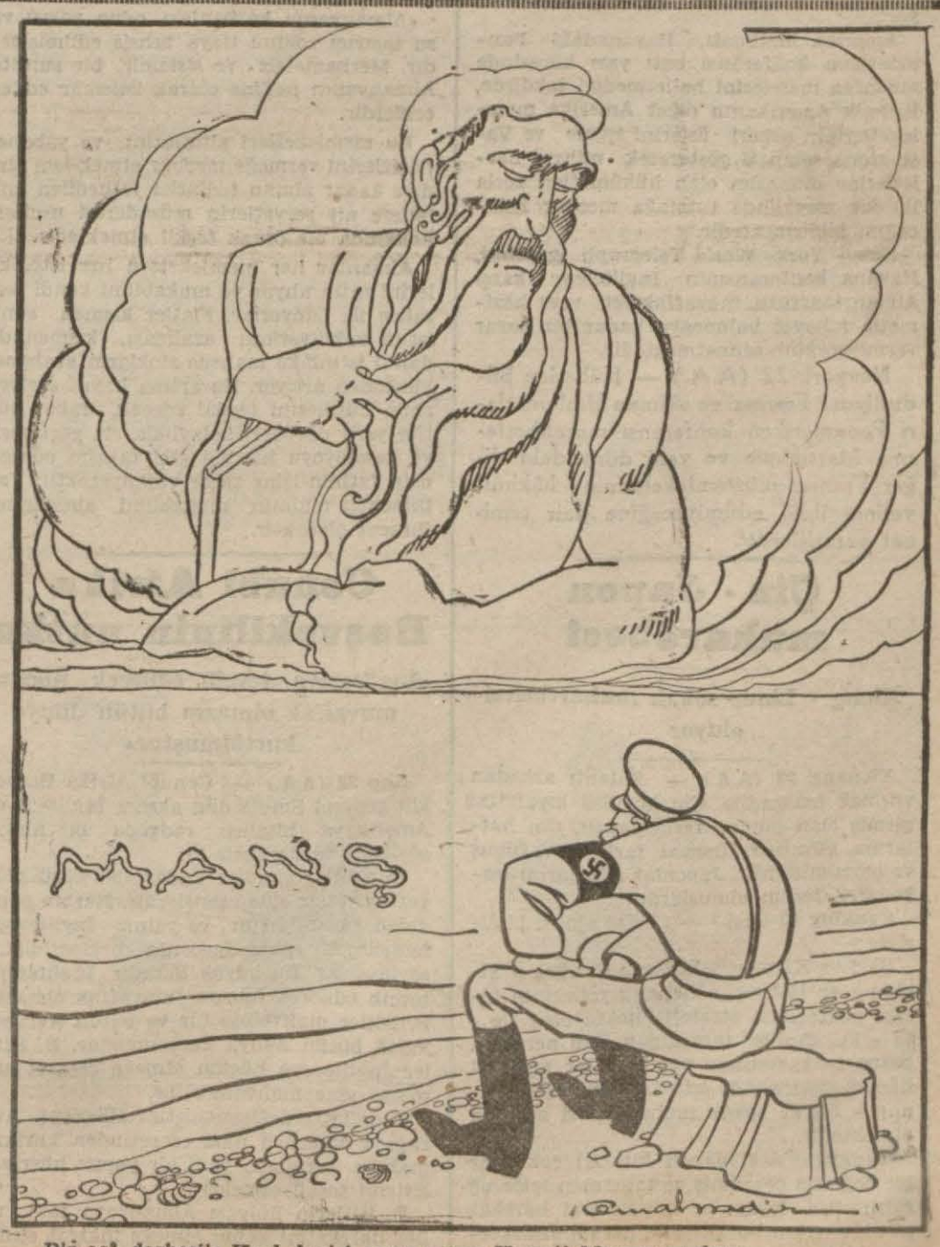

Bir asâ darbesile Kızıl denizi yarıp geçen Hazreti Musanın ruhu:
— Beni gücendirmeseydin şimdi sana Manşı geçmenin sırrını öğretirdim!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Japonyada bir volkan ateş saçıyor

Bir adada 50 köy harap oldu, birçok ölü var

Tokyodan Alman gazetelerine bildirildiğine göre, Mijoko adasındaki Tinzon volkanı ateş saçmağa başlamıştır. Yer altından gelen müthiş gürültüler arasında volkanın ağzından fırlayan lâvlar denize doğru akarak elli köyü harap etmiştir. Birçok halk ölmüştür.

Lâvlar adanın bir körfezini doldurmuş ve ortada yeni bir ada peyda olmuştur. Adanın kesif ormanları müthiş alevler içinde yanmaktadır. Japon harp gemilerinden karaya çıkarılan kuvvetler berhayat kalan ahaliyi güçbelâ kurtarmıştır.

Bu yanar dağ son defa 1874 senesinde feveran etmiş ve büyük tahribat yapmıştır. Volkan feveran ederken peyda olan tayfun Çuşima boğazı civarını tahrip etmiştir.

Brazen torpidosu ile bir İngiliz balıkçı gemisi battı

Londra 22 (A.A.) — Bahriye Nezaretinin tebliği:

Bahriye Nazırı, Brazen torpidosunun ziyamı bildirmekle müteessirdir. Brazen, düşman tayyareleri tarafından yapılan bir hücum esnasında hasara maruz kalmış, bunun üzerine bir limana çekilmekte iken batmıştır. İnsanca hiçbir zayiat yoktur.

1310 tonluk olan Brazen, 1930 da denize indirilmiştir. Mürettebatı 138 kişiden mürekkepti.

Londra 22 (A.A.) — (Reuter): Bahriye nezareti tebliği: Bahriye nezareti, mayn tarayıcısı ve balıkçı gemisi Cresflowerin düşman tayyarelerile yaptığı bir muharebe neticesinde hasara uğradığını ve bilâhare de battığını ve iki bahriyelinin öldüğünü esefle haber verir.

Havana konferansı

Küba Cümhurreisi: «Amerika medeniyetin son melceidir» diyor

Havana 22 — (D.N.B.) bildriiyor: Küba Cümhurreisi B. Laredo Bru dün, Amerika devletleri Hariciye nazırlarının iştirak ettiği La Havane konferansını açmıştır. Cümhurreisi nutkunda demiştir ki: «Amerika ihanet görmüş medeniyetin son melce ve hamisidir. Tehlikeler günden güne artmaktadır. Amerika, müsait bulunan coğrafi vaziyetinden istifade ederek bu harbin daha derin akislerinin önüne geçebilirse mesut olacaktır. Herhalde Amerika hakikatlere karşıdan bakmalı, haklarını ve sükûnetini müdafaaya hazırlanmalıdır.»

Cümhurreisi konferansa en hararetli temennilerini ifade etmiştir.

Nevyork 22 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Amerika matbuatı, Havanadaki Panameriken konferansı batı yarı küresinde müdafaa meselesini halletmediği takdirde, Birleşik Amerikanın diğer Amerika memleketlerinin askeri üslerini işgale ve Vaşingtona sempati göstererek mihver devletlerine muhasım olan hükûmetleri zorla iktidar mevkiinde tutmağa mecbur kalacağını bildirmektedir.

New - York World Telegraph gazetesi, Havana konferansının İngiltereye karşı Alman taarruzu, muvaffakıyet veya hezimetle nihayet buluncaya kadar bir karar vermiyeceğini zannetmektedir.

Nevyork 22 (A.A.) — Kübadan bildiriliyor: Fransız ve Alman diplomatları Panameriken konferansı murahhaslarına Martinique ve yeni dünyadaki diğer Fransız müstemlekelerinin hâkimiyetinin ihlâl edilmiyeceğine dair teminat vermişlerdir.

Çin - Japon muharebesi

Kiang - Linde sokak muharebeleri oluyor

Yichang 22 (A.A.) — Kıtaatı arkadan vurmak maksadile, Çin köylüsü kıyafetine girmiş olan binden fazla Japon, Çin hatlarına girmiştir. Derhal farkına varılmış ve çevrilmişlerdir. Japonlar silâhlarını terkederek teslim olmuşlardır.

Çunking 22 (A.A.) — Çekiai ajansı bildiriyor:

Şazi ve Kigmen şehirlerile Hankeu - Yichang ve Hsiang - Yichang yollarının telâki noktasında stratejik nokta olan Çe - Li - Fu, Çinililer tarafından Han nehrinin batısı istikametinde yapılan bir mukabil hücum neticesinde istirdad edilmiştir. Kiang - Lin'de sokak muharebeleri cereyan etmektedir.

Tangyang'daki Japon kıtaları çok dar bir boğazda çevrilmiş ve tamamen felce uğratılmıştır. İçyang'ın haricindeki harekât gittikçe artan bir şiddetle devam etmektedir. Çinililer bu şehri süratle istirdad edebileceklerini zannediyorlar.

Üç baltık memleketi

Sovyetler tarafından ilhakı Alman menafiine dokunmuyor

Berlin 22 (A.A.) — **Burada salâhiyettar bir menbada beyan edildiğine göre, Rusya tarafından üç Baltık devletinin ilhakı hakkındaki Alman noktai nazarı, ortada bu üç devleti ve Sovyetler Birliğini alâkadar eden bir mesele mevcut olduğu ve Almanyanın Baltıktaki menafiine ve Baltık devletleri ve Rusya ile olan münasebatına dokunur tarafı bulunmadığı merkezindedir.**

Moskova 22 (A.A.) — (D.N.B.) bildiriyor: Moskova siyasî mahfillerinde intizar edildiğine göre yüksek Sovyetler şûrası, 3 Baltık devletinin Sovyetlre ittihadına ilhakı hakkında bir karar ittihaz etmek üzere yakında içtimaa davet edilecektir.

B. Gafenco Moskova sefiri oldu

Sovyetlerin bazı isteklerde bulunduğu tekzib ediliyor

Bükreş 22 (A.A.) — Stefani: Sovyetler Birliğinin Romanyadan bir sol cenah hükûmeti kurulmasını istediğine ve Besarabyanın endüstri tesisatında Rumenlerin husule getirdiği iddia edilen hasarat için büyük bir tazminat talep ettiğine ve Romanyoda mahkûm olan komünistlerin serbes bırakılmasını istediğine dair İngiliz ve Amerikan membalarından verilen haberler, yarı resmî Rumen mahfillerinde sarahaten tekzip edilmektedir.

Aynî mahfillerde Rumen harici siyasetinin istikametini değiştirmeğe matuf olan bu haberlerin işaesi suretile varılmak istenen gayenin elde edilemiyeceği ilâve olunmaktadır.

B. Gafenco Moskova sefiri oluyor

Bükreş 22 (A.A.) — Eski Hariciye Nazırı B. Gafenco'nun Romanyanın Moskova elçiliğine tayin edilmiş olduğu haber verilmektedir. Şimdi Sovyet hükûmetinin muvafakat cevabı beklenilmektedir.

Yeni Avrupa

Bir İngiliz gazetesi, Alman plânlarının iktisadî cepheleri hakkında tefsiratta bulunuyor

Londra 22 (A.A.)—Reuter ajansı, Financial News gazetesinin, yeni Avrupa hakkındaki Alman plânlarının iktisadî cephelerine dair tefsiratta bulunduğunu bildirmektedir. Gazete diyor ki:

«Almanyanın kurbanları, odun yarıcı ve su taşıyıcı rolünü ifaya tahsis edilmişlerdir. Merhametsiz ve sistemli bir surette Almanyanın nef'ine olarak istismar edileceklerdir.

Bu memleketleri altınlarını ve yabancı dövizlerini vermeğe mecbur etmek için şimdiye kadar alınan tedbirler fethedilen milletlere ait servetlerin müsaderesi usulleri hakkında bir örnek teşkil etmektedir.

Almanlar her memleketten her istediklerini satın alıyor ve mukabilini kendi paraları ile ödüyorlar. Fiatler kısmen sun'î iştirâ kabiliyetinin azalması, kısmen de dahilî istihlâke mahsus stokların azalması yüzünden artıyor. Bu artma hayat seviyesinin düşmesini teşdid edecek, fakat bütün yerli dövizleri kolaylıkla ele geçirecek ve kambiyoyu istediği gibi tanzim edecek olan fatihin işine zarar vermiyecektir. Yani ihracatçı malının mukabilini almaksızın ihracat olacaktır.

Cenubî Afrika Başvekilinin nutku

«İngiltereye tevcih edilecek hücum muvaffak olmazsa bütün dünya kurtulmuştur»

Kap 22 (A.A.) — Cenubî Afrika Başvekili general Smuts dün akşam İngiltere ve Amerikaya hitaben radyoda bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

«Almanlar şimdiye kadar bir sürü muvaffakıyetler elde etmişlerdir. Harbin şimdiden kazanıldığını ve yalnız İngiltereye indirilecek nihaî darbenin beklenildiğini söylüyorlar. Bu büyük hatadır. İngiltereye tevcih edilecek hücum muvaffak olmazsa B. Hitler mahvolmuştur ve bütün Avrupa, hattâ bütün dünya kurtulmuştur. B. Hitler İngiltereye hücum etmeğe cesaret etmezse yine mahvolmuştur.

Hedefimiz değişmemiştir: Hürriyet, Avrupayı öldürücü nazi esaretinden kurtarmak ve Avrupada yeni bir yapıcı hürriyet sistemi teşkil etmektir.

B. Hitlerin hülyası Almanyaya tâbi ve her hareketini kabul etmeğe inkiyat etmiş bir Rusya ile bütün Avrupa kıtasına tahakküm etmektir.

Nüfus sayımı

20 teşrinievvelde yapılacak umumî nüfus sayımı hazırlıkları ilerliyor

Akara 22 (A.A.) — 20 İlkteşrinde yapılacak olan umumî nüfus sayımının hazırlıkları ilerlemektedir. Bu hazırlıkların esasını teşkil eden bina numaratajı hemen her tarafta ikmal edilmiş olup hâlen istatistik umum müdürlüğü tarafından kontrol ettirilmektedir. Manisa, Aydın, Burdur, İsparta, Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, Malatya, Adana, Ankara vilâyetlerinin kontrolüne başlanmıştır. Bu kontroller nahiye ve köylere kadar teşmil edilmektedir. Diğer vilâyetlerin de ayni vechile baştan başa kontrol ettirileceği haber alınmıştır.

68 Jandarma subayına diploma verildi

Dahiliye Vekili mezunlara hitaben bir nutuk söyledi

Ankara 22 (Telefonla) — Bugün Jandarma subay okulunun dördüncü devre mezunları ile gedikli erbaş okulunun 10 uncu devresi mezunlarına diploma tevzii merasimi yapılmıştır. Diplomaları, Dahiliye Vekili B. Faik Öztrak tevzi etmiştir. 68 jandarma subayı, okulu muvaffakiyetle bitirerek diplomalarını almışlardır.

Öğleden evvel mezunlar Ulus meydanında âbideye merasimle çelenk koyduktan sonra Atatürkün Etnografya müzesindeki muvakkat kabrini ziyaret etmişler, çelenk koymuşlar ve Ebedî Şefin manevî huzurları önünde hürmet ve tazimle eğilmişlerdir.

Öğleden sonra saat 17 de okul binasında diploma tevzii merasimi yapılmıştır. Merasimde, Dahiliye Vekili Faik

(Devamı 5 nci sahifede)

İzmirdeki turistik yollar yapılamıyacak mı?

İzmir 22 (Telefonla) — Vilâyet turistik yollarını inşa etmekte olan Fransız şirketi, harp halini ileri sürerek taahhüdünü ifaya imkân bulamadığını vilâyete bildirdi ve mukavelenin feshini istedi. Talep tetkik ediliyor.

Giresunda bir kamyon kazası

Bir yolcu öldü, dört kişi yaralandı

Giresun 22 (A.A.) — Şoför Hakkının idaresinde 52 numaralı kamyon Giresundan şarkî Karahisara giderken Korlun mevkiinde devrilmiş, yolculardan biri ağır, dördü hafif olmak üzere beşi yaralanmıştır. Ağır yaralı Giresuna nakledilirken yolda ölmüştür. Müddeiumumî, jandarma bölük kumandanı ve hükûmet doktoru kaza mahalline gitmişlerdir.

Taksim gazinosunda havagazı infilâk etti

Dün, Belediye tarafından yeni yaptırılan Taksim gazinosunda bir kaza olmuştur. Hava gazı tesisatının kontrolu esnasında alt katta mutfakta bir musluk açık kalmış ve buradan sızan gaz mutfağı doldurmuştur. Vaziyetten haberdar olmıyan Osman adında biri ağzında sigara ile mutfağa inince, gaz infilâk etmiş, camlar kırılmış ve mutfakta oldukça zarar yapmıştır. Osmana bir şey olmamıştır.

Temyiz mahkemesinde münhal azalıklar

Ankara 22 (Telefonla) — Temyiz mahkemesinde münhal bulunan âzalıklara kimlerin tayin edilecekleri bugünlerde belli olacaktır.

Âzalığa terfi ettirilmeleri mevzuubahis olan hâkimlerimiz arasında İstanbul ticaret mahkemesi reisi B. Münir ile ağırceza reisi B. Refik'in isimleri zikredilmektedir.

Hindistanla aramızda ticaret münasebetleri inkişaf ettirilecek

Ankara 22 (Telefonla) — Eski Bombay ticaret ataşesi B. Turhan, Hindistan ile aramızda mevcud ticaret münasebetlerini genişletmek imkânlarını araştırmak üzere, bugünlerde Bombaya hareket edecektir. B. Turhan, Bombayda ticaret ataşesi sıfatile vazife görecek ve tedkiklerini bitirdikten sonra Ankaraya dönecektir.

Bu seneki üzüm rekoltesi

İzmir 22 (A.A.) — Bu seneki üzüm rekoltesinin tahmini için çalışmalara devam edilmektedir. Umumiyetle bu sene mahsulünün geçen seneden az olacağı anlaşılmaktadır.

Amasyada zelzele

Harap Taşhanın bir kısmı yıkıldı

Amasya 22 (A.A.) — Bugün 11 ve 11,10 da birbirini takiben ikişer saniye süren çok şiddetli iki yer sarsıntısı olmuş ve harap Taşhanın bir kısmı yıkılmıştır. Başka zayiat olup olmadığı tetkik edilmektedir. Şehirde insanca zayiat yoktur.

Zile 22 (A.A.) — Bugün şehrimizde biri saat 11 de üç saniye süren dibden gelme ve diğeri de saat 11,10 da beş saniye süren şiddetli iki zlezele olmuştur. Hasar yoktur.

Antalya 22 (A.A.) — Dün gece burada saat 21 de üç saniye süren bir yer sarsıntısı olmuştur. Zayiat yoktur.

Hitlerin Mussoliniye hediyesi

16 topla mücehhez bir zırhlı tren gönderdi

Roma 22 (A.A.) — Duçe, bu sabah Tirenien sahilinde Führer tarafından kendisine ihda edilmiş ve İtalyan kuvvetlerinin emrine verilmiş olan tayyare dafi trenini ziyaret etmiştir.

General von Phol tarafından kendisine takdim edilen ilk kafileyi gözden geçiren Duçe, kısa bir hitabe irad ederek evvelce şahsen Führere teşekkür etmiş olduğunu söylemiş ve bu hediyenin gerek sulh ve gerek harp halinde Almanya ile İtalyayı yekdiğerine bağlayan çözülmez kardeşlik rabıtasının bir nişanesi olduğunu ilâve etmiştir.

Duçe, bundan sonra zırhlı treni ve bu trenin son derece seri ateşli 16 toptan mürekkep olan çok kuvvetli tayyare dafi bataryalarını büyük bir dikkatle tetkik etmiştir. Mussolini, bundan sonra yerde bir hedefe ve tayyareler tarafından çekilen flandra şeklindeki işaretlere karşı yapılan endaht talimlerinde hazır bulunmuştur. Nihayet havada ve denizde bir mania ateş talimi yapılmıştır.

Alman sefiri ile ordu ve hava işleri müsteşarları ve diğer bir takım zevat bu talimlerde hazır bulunmuşlardır.

İzmirde sıcaklar

Karşıyakada sıcaklık 41 dereceyi buldu

İzmir 22 (A.A.) — Sıcaklar bütün şiddetile devam ediyor. İzmirde 40 santigraddan aşağı düşmiyen sıcak Karşıyakada 41, Seydiköyde 43 dereceye çıkmıştır. Halk serinlemek için plâjlara koşmaktadır. İnciraltı plâjlarına giden vapurlar, dün, mahşeri bir kalabalık ile dolu idi. Çeşme plâjları da çok kalabalıktı.

Avukatların imtihanları her sene mayıs ve teşrinievvel aylarında yapılacak

Ankara 22 (Telefonla) — Adliye Vekâletince hazırlanmakta olan avukatlık imtihan talimatnamesinin esasları tesbit edilmiştir. Bunlara göre, avukatlık imtihanları her sene birinciteşrin ve mayıs aylarında Ankarada yapılacaktır. İmtihanlar tahriri olacaktır.

Japon imparatoru, yeni kabine listesini tasvib etti

Tokyo 22 (A.A.) — Prens Konoye yeni kabinenin listesini imparatora takdim etmiştir. İmparator listeyi tasvib etmiştir.

Romanyada yahudiler hıristiyanlarla evlenemiyecekler

Bükreş 22 (A.A.) — Romanya mezhepler nezareti yahudilerle hristiyanlar arasında izdivaç yapılmasını menetmektedir. Bugünden itibaren bütün evlenmek istiyenler, ırkî menşelerini ve dinî âkidelerini isbat etmekle mükelleftirler.

Maltada iki İtalyan tayyaresi düşürüldü

Malta 22 (A.A.) — Reuter: Maltaya dün üç hava hücumu yapılmıştır. Fakat atılan bombalar hasar ve zayiat yapmamıştır. Tayyare dâfi bataryalarının ateşile bir düşman tayyaresi denize düşürülmüştür. Diğer bir düşman tayyaresinin de bir İngiliz tayyaresi tarafından tahrip edildiği muhakkaktır.

Amerikanın Paris sefiri Vaşingtonda

Vaşıngton 22 (A.A.) — Amerika'nın Fransa'daki sefiri Bullit, Vaşington'a gelmiş ve Beyaz sarayda akşam yemeğine alıkonulmuştur.

İngiliz tayyarelerinin akınları

Almanyada bir çok yerler bombardıman edildi

Londra 22 (A.A.) — Reuter: Hava Nezaretinden bildirilidiğine göre, İngiliz hava kuvvetleri dün gece denizde bulunan düşman iaşe gemilerine hücum etmişlerdir. Bu gemilerin ciddî hasara uğradıkları zannedilmektedir. Ayrıca Breme doklarında bir çok yangınlar çıkarılmıştır. Wesermunde dokları hava limanı üslerindeki hareket yolları üzerlerine atılan bombaların patladıkları görülmüştür. İngiliz tayyarelerine hücum eden üç düşman avcı tayaresinden biri bir top çeker tarafından düşürülmüştür. Diğer ikisi kaçmaya mecbur olmuşlardır. Kanatları yırtılmış ve öbüs parçalarile hasara uğramış olmasına rağmen bir İngiliz bombardıman tayyaresi salimen üssüne dönmüştür. Mürettebata birşey olmamıştır.

Baltık sahilinde Wismar'a yapılan hücum esnasında fabrika binalarına isabetler kaydedilmiş ve Eschivege'de tayyare meydanlarına yapılan müteaddit hücumlar neticesinde bir hangarın dahilinde infilaklar olmuş ve büyük alevler yükselmiştir. Hamburgda petrol tasfiye hanelerine yapılan hücumlarda yangınlar çıkarılmış ve bunlar 60 kilometreden fazla bir mesafeden görülmüştür.

Mevzii müdaffa koluna mensup gönüllüler, bugün İngilterenin cenubu şarkisinde düşürülen Dornier sistemindeki Alman tayyaresi mürettebatından üçü esir edilmiştir. İngilterenin şimalîgarbisinde bir Alman hücum tayyaresinin attığı 9 bomba birkaç kişinin ölümüne ve iki kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

İngilterenin cenubu garbisinde Alman tayyareleri tarafından atılan 3 büyük düdüklü bomba bir kaç ev ve dükkân yıkmış ve bir kadınla 4 yaşında bir çocuğun ölümüne ve 6 kışının hafifçe yaralanmasına sebeb olmuştur.

İtalyan tebliği

Afrikada bir çok hava taarruzları oldu

İtalyada bir mahal 22 (A.A.) — İtalyan umumî karargâhının 43 numaralı tebliği: Emin bir menbadan verilen haberlere göre, 8 ile 13 temmuz arasında cereyan eden deniz, hava muharebeleri esnasında tayyare gemisi «Ark Royal» ve muharebe gemisi «Hood» dan başka Warspite tipinde 31,000 tonluk bir gemi ile 10,000 tonluk Gloucester ve 5000 tonluk Archusa kruvazörleri de ağır hasara uğratılmıştır. Düşman mürettebatı mahsus zayiata maruz kalmıştır.

Motörüne arız olan bir sakatlık neticesinde denize inmek mecburiyetinde kalan bir tayyaremiz kurtarma ameliyatı esnasında tayyarenin mürettebatını mitralyöz ateşi altına almağa teşebbüs eden bir düşman tayyaresi avcı tayyarelerimiz tarafından alevler içinde düşürülmüştür. Tayyarenin mürettebatından paraşütle denize inen bir zabit deniz tayyarelerimizden biri tarafından kurtarılarak esir edilmiştir.

Şimalî Afrikada Sidi - Barrani ve Marsa - Matruh'daki düşman üsleri tayyarelerimiz tarafından müessir surette bombardıman edilmiştir. Şarkî Afrikada Duna üssüne Wajirde bulunan tayyarelerle İngiliz kıtaları bombardıman edilmiş ve mitralyöz ateşi altına alınmıştır. Burada düşmanın bir avcı tayyaresi düşürülmüştür. Bütün tayyarelerimiz dönmüşlerdir.

Asmara üzerine düşman tayyareleri tarafından akınlar yapılmış ise de kimseye bir şey olmamış ve hiçbir hasar kaydedilmemiştir.

Uzak Şarkta

Tien - Çin Fransız konsolosu taarruza uğradı

Şanghay 22 (A.A.) — Tien-Çin'deki Fransız konsolosu. Tung-Chow'da Çin haydudlarının taarruzuna uğramıştır. Haydudlar, konsolosun üzerine ateş açmışlardır. Konsolosa isabet vaki olmamıştır. Zira otomobilinin bütün süratile uzaklaşmıştır.

Diğer taraftan Şanghay'daki beynelmilel imtiyazlı mıntakanın belediye meclisireisi, konsolosların en kıdemlisine bir mektup göndererek tedhişçilerin harekâtına bir nihayet vermek maksadile mesai birliği yapılmak üzere konsolosların pek yakın bir zamanda bir konferans akdetmelerini istemiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

İzmitin imlâsına dair bir hatıra

Milli Şefin İzmite gitmesi münasebetile bu şehrin tarihine dair «Günün Ansiklopedisi» sütununa bir yazı yazıyorduk. Merci vaziyetindeki kitaplardan hiçbirinde mevcut bulunmıyan şöyle bir eski vaka aklımıza geldi:

Arap harfleri zamanında, «İzmit», Sultan Reşad devrine kadar «Elif, ze, mim, ye, dal» olarak yazılırdı. Fakat imlâ benzerliği yüzünden, bilhassa mektup zarflarında «İzmir» le fazla karıştığı görülmüş. O tarihten itibaren «Elif, zel, mim, ye, te» olarak yazılsın diye bir iradei seniye çıkmıştı.

Çocukluğumun bu hatırası, vazih olarak hafızamda menkuş kalmış. Tablo, birdenbire gözlerimin önünde canlandı!.

Göztepe istasyonundan trene biniyorduk. Babam bir gazete almış, bu haberi okumuştu. (Tahminim beni yanıltmıyorsa 1909 senesiydi).

Büyükler:

— Böyle bir meselede iradei seniyeye ne lüzum görülmüş? - diye, aralarında konuştular.

— Gazetelerle ufacık bir ilân verilse kâfiydi.

Fakat hakikat şu:

Yeni harflerin zuhuruna kadar İzmit'in imlâsı böyle resmen istikrar ettirilmiş bir şekilde kaldı. Bu işe büyük ehemmiyet verilmesinden hakkile fayda istihsal edildi demektir.

***

Bir müddet evvel bu sütunda şöyle demistim:

«Devletin hiçbir resmî müessesesi şu imlâ kargaşalığının önüne geçmek için teşebbüste bulunmuyor. Mekteplerde okutulan tarih kitaplarında «sonra» kelimesi «sora» suretinde; ajans bültenlerinde «değil» kelimesi «deyil» suretinde yazılıyor. Bu anarşinin önüne nasıl geçmeli? Bari birkaç üniversite profesörü, türkçe öğretmeni, edebiyatçı, ve muharrir bir araya gelsek de münaziüfih kelimelerin nasıl yazılması icap ettiğine dair elimizde bir karar versek... Bunu bir manifest (= beyanname) halinde neşretsek... Belki bir sabit nokta teşkil eder.»

***

Yazım, muhterem Maarif Vekilinin dikkatini celbetmiş. Bu tasavvuru kuvveden fiile çıkarırsam iyi olacağını bana söylemişti. Fakat şimdiye kadar müyesser olamadı!

Sanırım, böyle hususî mahiyette bir toplantının çıkaracağı manifestten de, listeden de makul bir yol vardır: Şu «İzmit» imlâsı hatırasını daima göz önünde tutabiliriz. Şayet bizzat Maarif Vekâleti gibi tam otoriter bir makam, münakaalı imlâsı olan kelimelerin resmî şekillerini arada sırada lisetelerle bildirirse en iyi istişhad vesikası bu listeler olacaktır.

(Vâ - Nû)

Münakalât Vekili

Dün Haliçteki gemi inşa müesseselerini tedkik etti

Şehrimizde bulunan Münakalât Vekili B. Ali Çetinkaya, dün sabah 11 de Mıntıka Liman reisliğine gelmiş, bir saat meşgul olmuştur. Vekil, öğleden sonra 15,30 da tekrar Liman reisliğine gelmiştir. B. Ali Çetinkaya, refakatine Limanlar umum müdürü B. Raufiyi, Liman reisi B. Refiği alarak motörle Halice gitmiştir. Vekil, burada yeni tesis edilen gemi inşa müesseselerini tedkik etmiştir.

Mersin hattına vapur

Münakalât Vekâleti, Mersin hattına vapur işlemesi için vaki müracaatleri tedkik etmektedir. Vekâlet, ilk olarak Refah vapurunun Mersine gitmesine müsaade vermiştir. Refah, İnhisarlara ait 5500 ton tuzu İzmir Çamaltından alarak doğru Mersine gidecektir. Vapur, Mersinden dönüşte yulaf getirecektir.

Tenis ve Dağcılık klübünün yeni tenis sahaları açıldı

Tenis - Dağcılık klübünün yeni tenis sahalarının açılış resmi dün saat on yedide yapılmıştır.

Beden terbiyesi mükellefiyeti

Belediye hududu dahilinde 18 - 20 yaşındakiler tesbit edilecek

Beden terbiyesi mükelefiyeti kanununun tatbiki münasebetile dün Vali muavini B. Halûk Nihad Pepeyi'nin reisliği altında bir toplantı yapılmış, bu toplantıya Beden terbiyesi umum müdürlüğü sekreteri B. Cemal, İstanbul mıntakası asbaşkanı B. Feridun ve şehrimizdeki kaymakamlar iştirak etmişler, kanunun tatbiki etrafında bazı kararlar vermişlerdir.

Verilen kararlara göre Belediye hududu dahilinde 18, 19 ve 20, Belediye hududu haricinde de 15 ile 20 yaş arasındaki mükelleflerin tesbit edilmesi kararlaştırılmıştır. Bundan başka Gençlik klüpleri teşkilâtı işleri de görüşülmüştür.

Mete vapuru Mesinada

Akdenizde bulunan Türk bandıralı Mete vapuru, hâlen Sicilyanın Mesina limanında beklemektedir. Gemi, İtalyan kara sularından geçtiği için, İtalyan kontroluna tabi tutulmuştur. Mete, ihrakiyesi azaldığı için, bir haftadanberi Mesina limanında beklemektedir. Dün, geminin acentesine gelen bir telgrafta, Metenin bugün İstanbula müteveccihen hareket edeceği bildirilmektedir.

Eğlence yerleri

Belediyenin tesbit ettiği tarifeler tatbik edilmiyor

Belediyenin lokanta, birahane, pilâj, bahçe ve sair eğlence yerleri için tesbit ettiği tarifelere gene dün birçok yerlerde riayet edilmemiş, bu yerleri işletenler halktan eskisi gibi istedikleri parayı almışlardır. Meselâ bazı sayfiye yerlerindeki birahaneler ve bahçeler, halktan ayrıca masa parası almışlar, belediyece meşrubatı meze ile beraber vermek hususunda kendilerine tahmil edilen mecburiyete riayet etmemişler ve belediyece tesbit edilen tarifelerde yüzde on garson bahşişi alınmaması meşrut iken gene müşterilerden garson parası almışlardır. Bu sebepten dolayı, halk ile patronlar ve garsonlar arasında münazaalar ve münakaşalar eksik olmamıştır.

Bunların bir kısmı Belediye müfettişleri tarafından tesbit edilmiş, bazıları cezalandırılmıştır.

Bu kargaşalığın önüne geçmek için belediye ve zabıtanın sıkı kontrolu devam etmekle beraber, halkı ikaz edecek şu tedbirlere de baş vurmak lâzımdır.

1 — Müfredatlı tarifeleri büyük harfli tabelâlara yazdırarak halkın gözüne çarpacak yerlere astırmak... Zira birçok yerlere asılı olan tabelâlar, okunmayacak derecede karışık ve siliktir. Hattâ bazı yerlerde tebeşirle yazılmıştır. Bu da halkın aleyhinedir. 2 — Meşrubatın meze ile beraber verilmesi meşrut olduğunu tabelânın altına gene büyük harflerle yazdırmak. 3 — Bahçenin, birahanenin, gazinoun hangi sınıftan olduğunu gene büyük harflerle müessesenin herkesce görülecek bir yerine yazdırmak. Çünkü birçok gazinolar, bahçeler ve saire halktan fazla para çekmek için daha yüksek bir sınıfa mensup olduklarını iddia ediyorlar. 4 — Bilhassa pazar günleri kontrolu şiddetlendirmek. Bu tedbirlere baş vurulduğu takdirde ameli bir netice alınabilecektir.

Kızılırmak vapuru kazazedelerinin aileleri

Geçen kış aylarında Sinop civarında batan ve 20 kişilik mürettebatı tamamen boğulan Kızılırmak vapuru kazazedelerinin ailelerine yardım için Armatörler birliği 3000 lira iane toplamıştı. Bu para, boğulanların veresesine dağıtılacaksa da henüz hiçbir vâris Birliğe müracaat etmemiştir. Ölenlerin birçoklarının veresesi mevcud olmadığı zannedilmektedir.

Bir at bir çocuğu tehlikeli surette ısırdı

Üsküdarda oturan on beş yaşlarında Hasan, yolda gitmekte iken bir at tarafından boynundan tehlikeli surette ısırılmıştır. İşe el koyan polis, Hasanı hastaneye kaldırmış, at da kuduz hastanesinde müşahede altına alınmıştır.

Karilerimizin mektupları

Galatasaray lisesi yanında iş bekliyen rençperler

Her türlü esnafın, işçi ve rençperin kahveleri vardır. Onları tutmak istiyenler bu muayyen yerlere müracaat eder. Bu da iyi bir usuldür.

Duvarcıların, lâğımcıların birinci nevi ustaları da aynı tarzda aranıp bulunuyor. Fakat birkaç zamandır âdet hükmüne girdi. Tam Galatasaray lisesinin yanında her sabah kırk elli rençper kılıklı adam sıralanıyor; iş bekliyor. Muhakkak ki münasip olan yer burası değildir. Hem manzara, hem intizam noktasından uygunsuz olan bu halin önüne geçilmesini civardaki dükkân sahipleri rica etmektedirler.

C.

***

Kömür depoları

Etibankın, İstanbulun kışlık kömür ihtiyacını temin etmekte olduğunu gazetelerde okuyoruz. Bundan memnun olmaktayız. Yalnız bir nokta var. Anadolu sahilinde Kadıköyden başka depo açılmamıştır. Boğazın Anadolu yakasında da bir iki yerde depoya ihtiyaç vardır. Gösterilen kolaylıktan Boğazın Anadolu sahilindeki halkın da istifadesinin teminini temenni ederim.

Çengelköy: **Vasıf Akbulut**

Bu sene çocuk ishali fazla

Sütlerin kontrolü daha ziyade şiddetlendirilecek

Havaların çok sıcak gitmesinden dolayı küçük yaştaki çocuklar arasında mevsim ishalleri görülmektedir. Çocuk mütehassıslarının söylediklerine göre, çocuk ishalleri geçen seneden daha fazladır. Bunun kısmen çocuklara verilen sütlerin halis olmamasından ileri geldiği anlaşılmaktadır. Bunun için süt kontrolü daha ziyade şiddetlendirilecektir.

Et fiatleri

Âzamî fiat konmasına lüzum görülmedi

Belediye, odun, mangal kömürü ve et fiatleri üzerinde tedkikler yapmış, bu maddelere âzamî fiat konması muvafık görülüp görülmediğini araştırmıştı. İktisad müdürlüğü, et fiatleri etrafındaki tedkiklerini bitirmiştir. Son zamanlarda piyasaya fazla miktarda kasaplık hayvan geldiğinden et fiatlerinde bir yükseklik görülmemektedir. Eylûlden sonra mutad veçhile şehre hayvan gelmesi azalacağından et fiatlerinin o zaman yeniden tedkik edilmesi muvafık görülmektedir. Odun ve mangal kömürü etrafındaki tedkiklere devam ediliyor.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Esnaf hastanesinin genişletilmesi için esnaftan elli bin lira toplanmasına müsaade edilmişti. Verilen mühlet bittiği halde para toplanamadığından, mühlet daha iki ay uzatılmıştır.

★ Budapeşte büyük elçimiz B. Ruşen Eşref, mezunen şehrimize gelmiştir.

★ Fiat mürakabe komisyonu dün mutad toplantısını tekrar yapmıştır. Dünkü toplantıda komisyon, elde mevcud meseleleri tedkik etmiş, yeni hiçbir vaka ile meşgul olmamıştır.

★ Tophanede oturan altı yaşında Necdet isminde bir çocuk, bir tramvay arabasına asılı olarak seyahat etmekte iken yolun kenarında duran bir taksiye çarparak muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış, polis tarafından berayı tedavi Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

★ Heybeliadada merkep kiraya veren Hristo ile Salih, bir müşteri almak meselesinden kavga etmişler, Salih büyük bir sopa ile Hristoyu başından ağır surette yaralamıştır. Polis, yaralıyı tedavi altına aldırmış, suçlu yakalanmıştır.

Bu sene hangi yollar yapılacak

Bir kısım yolların inşası geri bırakılıyor

Belediye, 940 bütçesine yeni yol inşaatı için 400 bin liralık bir tahsisat koymuştu. Bu tahsisatın 100 bin lirasile evvelce inşa edilmesi kararlaştırılan yollar yapılacaktır, diğer 300 bin lira için yeni bir yol programı hazırlanmıştır.

Evvelce yapılması kararlaştırılan Ayasofya, Sultanahmed, Taksim kışlası sahası, Sürp Agop içi ve Büyükçarşı dahili, Tarlabaşı - Tozkoparan, Boğazkesen - Türkgücü yolları yapılmıyacaktır. Buna mukabil Kasımpaşa - Halıcıoğlu caddesi parkeye çevrilecek, Galata - Tersane caddesi yolları tamir edilerek katranlanacak, Kabataş rıhtımı genişletilecek, Eyüp - Silâhtarağa yolu yapılacak, Şişhane yokuşile Tarlabaşı arasındaki istinad duvarı tamamlanacak, Taksimde Mete caddesinin Taksim bahçesi altındaki kısmı uzatılacaktır. Bu yollar, parça parça münkasaya çıkarılacaktır.

Dün bir Alman vapuru geldi

Bir buçuk aydanberi limanımıza Alman bandıralı vapur gelmemekte idi. Dün ilk olarak Kardelya vapuru gelmiştir. Bu gemi, Tunanın İbrail limanından gelmektedir. Geminin, dün manifesto vermemesine rağmen, manifatura eşyası ve kimyevi ecza getirdiği anlaşılmıştır.

Halk ekmeği

Dün tecrübe olarak yapılan iki ekmek Belediyede tedkik edildi

Yüzde elli yumuşak, yüzde elli sert buğday unundan yapılan yeni halk ekmeği nümuneleri dün Belediyede tedkik edilmiştir. Bu halk ekmeği yarım ve birer kiloluk olmak üzere iki büyüklükte pişirilmiştir. Yarım kiloluklar yuvarlak, kiloluklar da uzun olarak yapılmıştır.

Yapılan tedkikler neticesinde tam kiloluk ekmeklerin iyi pişmiş oldukları görülmüştür. Bunlar, eskilerine nazaran daha sarı renkte olmakla beraber şimdi yenilen ekmekten daha lezzetlidir. İlk düşünülen şekle göre bir çuval undan 98 ekmek çıkarılması lâzımgeldiği halde bu tecrübe ile ancak 95 ekmek elde edilmiştir. Bu itibarla 98 ekmek istihsal etmek üzere Toprakofis müdürünün iştirakile bir tecrübe daha yapılacak ve bu tecrübeden alınacak neticeye göre halk ekmeği çıkarılacaktır.

Kapalıçarşının tamirinden şimdilik vazgeçildi

Kapalıçarşının tamiri için yeni bütçeye tahsisat konulmuştu. Bu para ile çarşının uzun senelerdenberi harap olan dahili ve harici kısmı tamir edilecek; tamir masrafı, sonra çarşıdaki emlâk sahiplerinden toplanacaktı. İnşaatın tehiri hakkındaki karar üzerine Büyükçarşının tamirinden de vazgeçilmiştir.

Florya plâjı nihayet ihale edildi

Florya gazinosu ile plâjı dün Daimî encümen tarafından bu mevsim sonuna kadar eski müstecire ihale edilmiştir. Müteahhid, mukavele şartlarını tatbik eder etmez, plâj ve gazinonun idaresine başlıyacaktır.

★ Türk Armatörler birliğinin senelik kongresi, 31 temmuz çarşamba günü Birlik merkezinde toplanacaktır.

★ Emniyet müdürlüğü Kaçakçılık bürosu Osman ve Şevket isimlerinde iki beyaz zehir satıcısını yakalıyarak Adliyeye vermiş, bunlar sekizinci İhtisas mahkemesince tevkif olunarak tevkifhaneye sevkedilmişlerdir.

★ Adliye Memurin encümeni dün toplantısını yapmış, yeniden işe alınacak memurların vaziyetini tedkik etmiştir. Bu sene içinde Adliyeye doksan kâtip daha alınacaktır.

★ Galatada bazı esnaftan haraç aldıkları iddiasile asliye ceza mahkemesi tarafından mahkûm edilen Belediye komiser ve memurları hakkındaki karar Temyiz mahkemesince ikinci defa olarak nakzedilmişti. Bu memurların nakzan davalarının rüyetine bugün başlanacaktır.

Harp ve çılgınlık..

Ruhiyatçılar yeryüzünde her büyük, kanlı harplerden sonra sulh günleri başlayınca insanlarda çılgınlıklar yapmak arzularının uyandığını tesbit etmişlerdir. Bu ötedenberi böyle olmuş. Tarihte meşhur sefahat, eğlence, çılgınlık devirleri hep insan kanının oluk oluk aktığı harp günlerinden sonra gelmiş...

Geçen seferki büyük harpten sonra da öyle olmamış mıydı? 1918 den sonraki bütün dünyayı saran dans, eğlence, sefahat, cazband çılgınlıklarını gözünüzün önüne şöyle bir getirin. Ne idi o günler?... Bugün hâlâ insanlar arasındaki çılgınlık temayülleri, sanatte, eğlence hayatında hâkim olan acaip zevk o günlerin yadigârı değil midir? Büyük muharebeden sonra yalnız dans denilen şeyin ne zır deli işi bir hale geldiğini düşünsenize...

Büyük muharebelerden sonra yapılan çılgınca hareketler insan bünyesinin en mühim ihtiyaçlarından biri imiş. Çılgınlık böyle zamanlarda insanlar için bir nevi tedavi yerine geçermiş...

Gördünüz mü başımıza gelenleri?... Bugün sulh ümidi ne kadar uzak olursa olsun şüphe yok ki, bir gün muharebe bitecektir. Sulh günlerile beraber bütün yeryüzünde kimbilir nasıl bir hayat başlıyacaktır. Hem geçen sefer ki umumî harpte bugünkü gibi «sinir harbi» denilen şeye pek o kadar ehemmiyet verilmezdi. Bu muharebe bütün dünyanın sinirlerini altüst etti. Bu itibarle bundan sonra başlayacak sulh günlerindeki çılgınlık arzuları kimbilir ne coşkun, ne kadar katmerli olacaktır.

Artık başaşağı yürümeğe mi kalkacaklar, caddelerden tek ayakla seke seke mi gidecekler? Şimdiden birşey tahmin edilemez. Fakat ruhiyatçıların tahmin ettikleri gibi gelecek sulh günlerinde insanları akla gelmiyecek büyük çılgınlıklar bekliyor... Yalnız ben kendi hesabıma bugün yapılması imkânsız olan bazı şeylerden, sulh günleri gelince, insanların çılgıncasına istifade edeceklerini umuyorum. Meselâ şimdi kıtlık çeken birçok Avrupa memleketlerinde çılgınlık halk arasında oburluk şeklinde tecelli edecektir. Dünya gazeteleri bir oturuşta beş tavuk yiyenlerden dem vuracaklardır. Sulh günlerinde bizim Babıâli caddesind de belki de müvezzilerin:

— Yazıyor... Bugün 66 sahife çıktı!.. gibi seslerini işiteceğiz. Bizim çılgınlığımız başka nasıl olur?

Hoş bütün dünyaya sulh perisi gelsin de biz onun istediği gibi çılgınlıklar yapmağa razıyız...

Hikmet Feridun Es

Askerlik işleri

Fatih Askerlik Şubesinden:

Talim ve terbiye dolayısile sevke tabi bulunan 327, 328, 329 doğumlulardan (jandarma sınıfı hariç) diğer sınıflara mensup sağlam, sakat, islâm, gayri islâm ihtiyat eratın behemehal şubeye müracaatları ilân olunur.

***

Sarıyer Askerlik şubesinden:

1/Teş./940 ta açılacak Hesap ve muamele memuru okuluna talip olanların şeraiti öğrenmek üzere şubeye müracaatları ilân olunur.

***

Sarıyer Askerlik Şubesinde kayıtlı yerli ve yabancı 327, 328, 329 doğumlularla bu sene yoklamasını şubede yaptırmış yabancıların mezkûr doğumlularının şubeye müracaatları ilân olunur.

Yemek pişirilen yerlerin çoğunda temizliğe riayet edilmiyor

Sıhhiye müdürlüğünün yaptığı teftişler neticesinde lokanta ve ahçı dükkânlarından çoğunun temizliğe riayet etmediği, mutfaklardan mühim bir kısmının çok pis, tabakların, çatal ve bıçakların kirli oldukları görülmüştür. Yemek pişirilen bu yerlerde temizliğe âzami derecede riayet edilmesi ehemmiyetle alâkadarlara bildirilmiştir.

Bursada güzel bir sergi

Bursa 22 (A.A.) — Dün Şafak sinemasında seçkin bir halk kalabalığı huzurile bilgi, biçki ve dikiş yurdu sergisinin açılma töreni yapılmıştır.

Bay Amcaya göre ...

— Şeytan kulağına kurşun, evlenen evlenene bay Amca...

... Her gün bir ahbabın nişan...

... Veya nikâh tebrikine gitmekten...

... Daireye gidemez oldum!...

B. A. — Şükret ki boşananları tebrike gitmek âdet değil, yoksa işinden olurdun!...

EV KADIN MODA

Fırında dondurma

Ankarada Leman isimli bir okuyucumuz lokantalarda yediği fırına dondurmanın nasıl yapıldığını soruyor. Tarifi uzun sürdüğü için burada cevap vermeği münasip gördük.

Bir kilo sütü bir kalem vanilya ve 300 gram toz şekerle kaynatmalı. Bir tencere içerisine yedi yumurtanın yalnız sarısını koyarak telle vurup köpürtmeli. Sıcak sütü azar azar yumurtanın üzerine akıtlmalı ve telle karıştırmakta devam etmeli. Sonra tencereyi hafif ateşe koyarak karıştıra karıştıra pişirmeil.

Süt krema haline gelince ateşten indirmeli, içine (evvelce hazırlanan, iç kabukları da ayıklanmış, dövülmüş) 250 gram tuzsuz Şam fıstığını ilâve etmeli, soğumağa bırakmalı. Soğuyunca buz dolabının dondurma yapan kutusuna koyarak yerine yerleştiımeli. Âhizeyi en son numaraya çevirerek dondurmayı yapmalı. Üç çeyrek saatte bir dondurmayı kaşıkla alt üst ederek karıştırmalı. Dondurma çok sert olmalıdır.

Diğer taraftan 200 gram toz şekeri az su ile koyu bir şerbet oluncaya kadar kaynatmalı. Dört yumurta akını telle vurarak köpürtmeli, sertleştirmeil. Şeker şerbetini sıcak iken yumurta aklarına karıştıra karıştıra ilâve etmeli.

Sert olan dondurmayı derince bir tabak içine sıkı olarak istif etmeli ve bu tabağı, içinde tuzla karışık buz parçaları bulunan diğer bir kap içine iyice yerleştirmeli. Dondurma tabağı buz içine gömülmeli.

Şekerli yumurta akını bu dondurmanın üzerine dökmeli ve bunları evvelden hazırlanan kızgın fırına sokmalıdır. Yumurta akları hafif pembe olunca fırından almalı, hemen sofraya çıkarmalıdır. Dondurma buz içinde fırında durduğu için erimez.

Evde fırın yoksa yumurta akı üzerine kızgın ütü konursa aklar pembeleşir ve diğerine yakın bir manzara alır. Bu dondurmanın içi buz gibi üstü ise çok sıcak olur.

Pire ve hamam böceklerine karşı lâvanta çiçeği

Sıcak memleketlerde lâvanta çiçeği bizim bilmediğimiz bir surette ilâç diye kullanılmaktadır. Pire ve hamam böceklerini öldürmek için kullanılan bu ilâcın tertibi şudur:

Bir litre petrol içerisine birer avuç ceviz yaprağı, taze nane yaprağı ve lâvanta çiçeği atmalı. Şişenin ağzını kapamalı, yirmi dört saat durduktan sonra iyice çalkalamalı. Flit sıkmağa kullanılan tulumba ile böceklerin bulunduğu yere sıkmalı. Pencere ve kapıları dört beş saat kapamalı, sonra açarak havalandırmalı. Petrol kokusu tamamiyle kaybolur, yerine nane, ceviz yaprağı ve lâvanta çiçeği kokusu kaim olur. Pire ve hamam böceklerinden eser kalmaz imiş

ANKARA RADYOSU

23 Temmuz salı öğle ve akşam

12,30: Program, 12,35: Muhtelif şarkılar (plâk), 12,50: Haberler, 13,05: Muhtelif şarkılar (plâk), 13,20: Müzik (plâk), 18,05: Cazband (plâk), 18.30: Çocuk saati, 19: Çocuklar için müzik (plâk), 19,15: Fasıl heyeti, 19,45: Haberler, 20: Müzik, 20,15: Konuşma (Çifçinin saati), 20,30 Küme ses ve saz heyeti, 21,45: Serbes saat, 21,30: Radyo gazetesi, 21,45: Salon orkestrası, 22,30: Ajans ve borsa haberleri, 22,45: Salon orkestrası, 23: Cazband (plâk).

24 Temmuz çarşamba sabahı

7,30: Program, 7,35: Müzik (plâk), 8: Haberler, 8,10: Ev kadını, 8,20: Müzik (plâk).

Bu gece nöbetçi eczaneler

Beyoğlu mıntakasında: Merkezde (Dellasuda), (Vingopulo), Taksimde (Limoner), (Ertuğrul), Şişlide (Maçka), (Kurtuluş), Galatada (Mustafa Naili), Kasımpaşada (Turan), Hasköyde (Hasköy), Fatih mıntakasında: Şehzadebaşında (İbrahim Halil), Şehremininde (Nazım), Karagümrükte (Kemal), Fenerde (Vitali), Samatyada (Teofilos), Aksarayda (Şeref, Eminönü mıntakasında: Merkezde (Beşir Kemal), Küçükpazarda (Bensason), Alemdarda (Esad), Kumkapıda (Haydar). Diğer mıntakalarda: Kadıköyde (Halk), (Osman Hulûsi), Üsküdarda (İttihad), Beşiktaşta (Nail Halid), Büyükadada (Şinasi Rıza), Heybelide (Halk), Sarıyerde (Asaf), Eyüyte (Hikmet) eczaneleri.

[Ortaköy, Arnavutköy, Bebek eczaneleri her gece nöbetçidirler.]

Ölüm

Cümhuriyet Merkez bankası idare meclisi azasından Şefik Başman ile kardeşleri Abdülkadir, Şükrü ve Ulvi Başmanın yeğenleri ve Ticaret Vekâleti iç ticaret umum müdürü Cahid Zamangilin eniştesi Trabzon inhisarlar başmüdürlüğü muhakemat şubesi masa âmiri Mahmud Salmanın bir müddettenberi tedavi edilmekte olduğu Şişli Çocuk hastanesinde pazar günü vefat ettiği teessürle haber alınmıştır.

Merhume rahmet diler ve kederdide ailesine beyanı taziyet eyleriz.

Emprime ile düz renk kumaş karıştırılarak yapılan elbiseler

Emprime ile düz renk ipekli kumaşları karıştırarak gayet zarif elbiseler yapmak mümkündür:

1 — Mavi üzerine lâcivert çiçekli emprimeden yapılan bu elbisenin bel ve omuz kısımları düz lâcivert ipeklidendir.

2 — Kırmızı, beyaz, lâcivert çizgili emprime elbise. Blûzun üst kısmı ve kolları kırmızı ipeklidendir. Yakası beyazdır. Ayni beyaz ipekli eteğin aşağısına konmuştur.

3 — Yeşil ipekli elbise. Blûzun ve kolların üst kısmı enli, kemeri ve eteğinin aşağısı beyaz üzerine yeşil emprime kumaştan yapılmıştır. Yakası beyazdır.

4 — Beyaz zemin üzerine rengârenk çiçekli emprimeden elbise. Eteğine, blûzuna koyu mavi ipekliden biyeler konmuştur. Kemeri mavi podösüettendir. Yakası beyaz ipeklidendir.

Mayonezli domates

Yuvarlak, kırmızı, fakat az olgun sert domates seçmeli. Yarısından yukarı olan kısmından domatesleri kesmeli, bir küçük kaşıkla içinden fazla etlerini, çekirdeklerini ayıklamalı. İnce tuz serperek iki saat başaşağı kapamalı. Bu suretle domateslerin suyu tamamile akar.

Diğer taraftan haşlanmış yeşil çalı fasulyesi, havuç, pancar, patates gibi sebzeleri ince ince doğrıyarak sirke veya limon içinde bırakmalı. Körpe hıyar parçalarını, dereotu, maydanoz ve bir kutu sardalyasını ayıklıyarak etlerini evvelce hazırlanan salataya karıştırmalı, biraz tuz, biber, hardal ilâve etmeli.

İki yumurta sarısile mayonez hazırlamalı, yarısını salataya karıştırmalı. Domateslerin içini mayonezli salata ile doldurmalı ve kesilen parçasını üzerine kapamalı.

Yuvarlak bir tabak içerisine yıkayıp kurulanmış asma yaprağı yerleştirmeli, üzerine domatesleri dizmeli, aralarına ince uzun parçalara kesilmiş hıyar koymalı.

Tabağın ortasına siyah ve yeşil zeytin doldurmalı. Domateslerin her iki tarafına, yani domatesle zeytinler arasına bir sıra, tabağın kenarı ile domatesler arasına diğer bir sıra yuvarlak kesilmiş hazırlop yumurta dizerek soğuk bir yerde veya buz üstünde bir iki saat tutulduktan sonra sofraya çıkarmalı. Mayonezin diğer yarısını ayrı bir tabakla ikram etmeli.

Yeşil yapraklar üzerinde domateslerin kırmızı, yumurtaların beyaz ve sarısı, zeytinlerin siyah ve yeşili bu yemeğin manzarasını da güzelleştirir.

MÜŞKÜLLERE CEVAP

Ekşi meyvalardan nasıl reçel yapılır?

Erenköy, Hatice Meral: 1 — Olgunlaşmamış, ekşi meyvalardan az şekerle reçel yapabilmek için bunları soyunuz, küçük parçalara doğradıktan sonra üzerlerine az mikdar kaynar su atarak haşlayınız. Meyvaların ekşiliğine göre bu suda 12 veya 24 saat bırakınız. Bu suyu boşaltarak az şeker ve su ile meyvaları pişirebilirsiniz. Yarım kahve kaşığı bikarbonat dö sut ilâve ederseniz, ekşiliği daha azalır.

2 — Tenekeden olan kek kalıplarınızın pasını çıkartmak için külle ovalayınız. Elekten geçirilmiş odun veya odun kömürü külünü zeytinyağı ile karıştırarak bir pomat yapınız. Bunu kalıpların üzerine sürünüz, sonra bir bezle ovalıyarak siliniz, nihayet bir fanilâ parçası ile parlatınız.

Tırnak kırılmasına karşı

Kadıköy, M. N.: Tırnaklarınızın çabuk kırılması sürdüğünüz cilâdan ve cilâyı çıkartmak için kullandığınız asetondan ileri gelebilir, çünkü aseton tırnağı kurutur. Buna çare yağlı aseton kullanmaktır. Yağlı aseton hem cilâyı çıkartır, hem tırnağı besler. Bunu evde hazırlamak mümkündür.

Terkibi: Aseton, zeytinyağı ve eteri karıştırmaktır. Bir kaşık zeytinyağı içine bir kaşık eter ve iki kaşık aseton sıra ile karıştırılmalıdır. Gayet iyi çalkalamalı.

Demir lekeleri nasıl çıkartılır?

Çamaşırlarda hasıl olan demir lekelerini çıkarmak için lekeyi ortadan kesilmiş bir domates ile ovalamalı. Domates suyu sıkmalı ve üzerine tuz ekmeli. Beş dakika bıraktıktan sonra yıkamalı, leke tamamiyle çıkar.

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

Vilâyet hududu dahilinde mevcut Telefon şebekeleri için lüzumu olan muhtelif telefon malzemesi 2490 numaralı kanunun 46 ıncı maddesinin L fıkrasına tevfikan pazarlıkla satın alınacaktır. Mecmuunun tahmin bedeli 6552 lira 90 kuruş ve teminatı 982 lira 94 kuruştur. Şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 24/7/940 çarşamba günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (6306)

Iktisat Vekâletinden:

1 — İktisat vekâleti merkez ve vilâyetlerdeki teşkilâtında 100 liradan 210 liraya kadar aylık ücretli vazifelere aşağıdaki şartları haiz olanlar tayin edilecektir.

A) Yüksek tahsili bulunmak «Hukuk ve iktisat fakültelerile mülkiye veya yüksek iktisat ve ticaret mekteplerinden mezun olanlar tercih olunur.»

B) Yaşı 50 den fazla olmamak.

C) Resmi daire veya müessese nezdinde çalışıyorsa alâkadar makamca infikâkine müsaade edilmek.

2 — Bu şartları haiz olup ta vekâlete intisap etmek isteyenler 10 ağustos 940 cumartesi günü saat 12 ye kadar kendi el yazılarile yazılmış bir arzuhal ile müracaat ederek buna halen başka yerde çalıştıkları takdirde almakta olduklarını ve ikametgâh adreslerini dereceler ve tahsil ve aile vaziyetlerile hizmet hayatlarını gösterir kısa bir hal tercümesini ve son sene zarfında çıkardığı ufak birer fotoğraflarını bağlarlar.

3 — Talipler şahısları ve kabiliyetleri hakkında vekâletçe icra edilecek tetkikat ve tahkikat neticesinde ve icabında açılacak imtihanda gösterecekleri muvaffakıyete ve 3656 sayılı kanun hükümlerine göre tesbit edilecek ücretle münhal yerlere tayin edileceklerdir. (6400 - 3964)

Hukuk Fakültesi Dekanlığından:

24 Temmuz çarşamba günü Lozan sulh muahedesinin imzası yıldönümü münasebetile saat «15» de Üniversite konferans salonunda merasim yapılacaktır.

İstiklâl marşından sonra Rektör Cemil Bilsel bir nutuk söyliyecek sonra Doçent Yavuz Abadan bir konferans verecektir.

Müteakiben mezun talebeden Haydar Çeçen, son sınıf talebesinden Semiha Eğriboz, Orhan Kutbay ve diğer bir talebe söz alacaktır.

«Hukukçular bayramı» olarak kabul edilen bugünde bütün hukuk talebesi hazır bulunacaklardır. Arzu edenler merasime iştirak edebilirler. (6431)

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIÂLİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur.

Tefrika No. 200

Göben ve Breslav'a Osmanli bayrağı çekildi, fakat amiral, alman amiral bayrağını indirmedi

Sabahın saat dördünde Berlinin (amiral Suşonun Osmanlı hizmeti askeriyesine kabul edilmesi şartile iki geminin Osmanlı devletine satılmış olduğunun ilânına hükûmetin salâhiyettar olduğu) cevabı geldi. Tabiî, bu satış zahirî olacaktı; çünkü Almanya imparatoru Alman harp donanmasına aid gemileri Rayhştağın muvafakatını almadan satmak salâhiyetini haiz değildi. Cevapta hakikî satışın harpten sonra Rayhştağdan alınacak karara talik edilmesi zarurî olduğu bildiriliyordu.

İşin teferrüatı Bahriye Nezaretince itmam olunmak üzere sabahın beşinde encümen dağıldı.

Hükûmet İtilâf hükûmetlerini iki Alman gemisinin devletçe satın alındığını ilân etmek, sonra bunlara birer Osmanlı bayrağı çekilmek suretile avutmak yolunu tutacaktı.

Ertesi günü Bahriye Nezareti Göben ve Breslavın Osmanlı hükûmetince Almanyadan satın alınmış ve bu gemilerin bir gün evvel Çanakkaleye muvasalat eylemiş olduğunu resmî bir beyanname ile gazetelerle ilân etti. İştira bedeli gazetelerde seksen milyon mark olarak gösteriliyordu.

Bahriye Nazırı Cemal paşa matbuata Sultan Osman ve Reşadiyenin İngilizler tarafından müsaderesine mukabil devletin bu suretle iki harp gemisi elde etmiş olduğuna dair pek hararetli makaleler yazılması hakkında hususî tavsiyelerde bulundu.

[Rus sefareti baş tercümanı Mandelştam Türkiyeye aid eserinde Almanya Hariciye Nazırı Yagowün Yunanistanın Berlin elçisine:

— Hakikatte bu satış asla vaki olmamıştır!

Diye temin ve bu suretle Babıâlinin tebliğini tekzip eylediğini yazar.

Cemal paşanın 1917 senesinde Berline seyahati esnasında Göben ile Breslavın Osmanlı hükûmetine satılması keyfiyeti Rayhştağ meclisince katiyet kesbetmiş, ancak gemilerin devir muamelesinin icrası sonraya talik edilmiştir.]

Sadrâzam Said Halim paşa bu gemiler Boğaza girmeden evvel sefaretlerce bir teşebbüs vaki olmadığını, fakat Harbiye ve Bahriye Nazırlarının buna belki vakıf bulunduklarını mebusan beşinci şubesinde yapılan tahkikat esnasında söylemiştir. Ancak Rusya hükûmeti tarafından neşredilen (Portakal kitapta) 11 numaralı vesikada Sazanof imzasile İstanbuldaki Rus elçisine yazılmış şu sözler vardır:

(Göben ve Breslavın (Mataban) burnunu geçip Çanakkaleye doğru tevecküh ettikleri bildiriliyor. Bu gemilerin Çanakkaleden geçmelerine müsaade etmekle kendisine terettüp edecek mesuliyet hakkında Fransız ve İngiliz elçileriyle birlikte Babıâli nezdinde gayet ciddî teşebbüslerde bulununuz. Meselenin münasebetlerin inkıtaı ile neticelenmemesi için gemilerin ya Çanakkaeyi terk etmesi yahut silâhlarının alınması hususunda ısrar ediniz.)

Gene bu kitabın 12 numaralı vesikasında temmuzun yirmi altıncı günü — ağustosun sekizi — Rusya elçisi sadrâzam paşanın Göben ve Breslavın Çanakkaleden geçmelerine katiyen müsaade olunmıyacağını söylediği bildirilmiştir.

Elçilerin hükûmetlerinden aldıkları emirleri derhal infaz eylememiş olmalarına hiç ihtimal verilemez. Buna göre Said Halim paşanın mebusan tahkikatı esnasında bu teşebbüsü unutmuş olduğuna hükmetmek lâzımgeliyor!

Yapılan muamelenin ve bunu makul, meşru göstermek üzere serdedilen müdafaaların birer aldatmaca ve avutma olduğunu tamamen müdrik olan İtilâf elçileri bu gemilerin Alman efraddan tahliyesini istediler. Bu talep de biraz savsaklandı. Sadrâzam iptida elçilere gemilerin Alman gemicilerden tahliye edileceği ümidini verdi. Fransa elçisi sarih bir cevap istedi:

— Burada mı kalacaklar? Almanyaya gönderilmiyecekler mi?

Said Halim paşa bir an tereddüdden sonra:

— Gönderilecekler!

Dedi. Sonra da ciddiyetini hiç bozmayarak bu «satın alma» muamelesinin Osmanlı devletinin takip ettiği bitaflık siyasetini değiştirmiyeceğini temin etti. (1)

Almanyadan bir askerî heyetin celbi İtilâf hükûmetlerince kuvvetli ve büyük bir hoşnudsuzluğu bâdi olmuş iken şimdi Göben ile Breslavın gelişi ve bu iki harp gemisinin Osmanlı donanmasına iltihakı arada yeni ve pek mühim bir ihtilâf unsuru ihdas eylemişti.

Osmanlı donanmasında İngiliz, Osmanlı ordusunda Alman tensikatçılarının bulunması ve Osmanlı jandarması tensikatının bir Fransız generaline tevdi edilmesi suretile Osmanlı ülkesinde nüfuz rekabeti bakımından iki büyük devletler zümresi arasında bir «müvazene» hasıl olmuş gibi telâkki edilirken bu son hadise bu «müvazeneyi» ihlâl eder mahiyette görülüyordu!

Bununla beraber İtilâf hükûmetleri bu ihtilâfı Osmanlı devletile müsellâh bir cidal haline kalbettirmemek üzere ortaya atılmış olan «satın alma» keyfiyetine inanır gibi davranmağı tercih ediyorlardı.

Fakat Osmanlı hükûmeti şimdi başka bir müşkül karşısında kalmıştı.

Bu yeni harp kuvvetinin başında bir Alman amirali, gemilerin içinde Alman mürettebatı vardı. Bunların Osmanlı donanması kumandanı sıfatını haiz bulunan İngiliz amirali Limposun emri altına verilmesine imkân olamıyacaktı.

Buna çare bulunmak icap ediyordu. Bu çare de ancak amiral Limpos ile İngiliz zabitlerini donanmadan gürültüsüzce çekmekten başka şey olamazdı. Bu nazik bir mesele idi. Bahriye Nazırı Cemal paşa buna çıkar bir yol aradı.

Satın alma ilânının ertesi günü amiral Limpos Bahriye Nezaretine gönderdiği bir raporda (böyle son sistem iki yeni gemi elde ettiğinden dolayı hükûmeti tebrik ederek bunlar kendi kumandası altına verildiği halde donanmadan tefrik edeceği zabitlerle mürettebatı nihayet bir ay içinde bu gemileri idareye muktedir bir hale getirebileceğini) bildirmişti. Cemal paşa amiral Limposu davet ederek Alman amirali ile Alman mürettebat pek yorgun olduklarından gemileri ne zaman tahliye edebilecekleri malûm olmadığını, şimdilik bu gemilere verilecek Türk mürettebat ve zabitlerin listelerini tanzim ile iştigal eylemesi icap edeceğini söyledi.

Birkaç gün sonra amiral Limpos, nezarete gönderdiği bir mektupta:

(Doğrudan doğruya sadrâzam paşaya takdim ettiği İngilizce raporun bir suretini gönderdiğini) beyan eylemiş, raporda da: Osmanlı donanmasile ordusunun halinden, yeni gemilerin idaresinde meleke iktisap için Osmanlı zabitanile deniz efradının uzun müddet talim ve terbiyeye muhtaç bulunduklarından, Osmanlı hükûmetinin katî bir bitaraflık muhafaza etmesi lâzımgeleceğinden) bahseylemişti. Cemal paşa bundan fırsat bularak amirala:

(Kendisi bahriye ümurunun ıslahına memur olmak itibarile doğrudan doğruya Osmanlı Bahriye Nazırının maiyetinde bulunduğunu, raporlarını da ancak Bahriye Nezaretine takdim edebileceğini, bunların da bahriye ıslahatına inhisar etmesi şart bulunduğunu, ihtiyar edilecek siyaset hakkında Osmanlı hükûmetine yol göstermeğe salâhiyeti bulunmadığını) bildirdi. Nazırın meramını anlıyan amiralden ertesi günü kısa bir cevap geldi:

(Emirnamenizden hakikî vaziyeti keşfettim. Bundan sonra gösterilen hattı hareketten inhiraf etmiyeceğim. Ancak bu sırada pek ziyade yorulmuş bulunuyorum. Rahatsızlığından dolayı Tarabyada oturmakta olan kızımın yanında bir müddet istirahat etmekliğime müsaadenizi rica ederim.)

Cemal paşa İngiliz amiralinin bu ricasını hemen is'af etti. Ancak (kendisi donanmada bulunmadığı halde diğer İngiliz zabitlerinin ve mürettebatının donanmada kalmaları Osmanlı mürettebatile aralarında ihtilâflar çıkmasına meydan verebileceğinden bunların Tersanece istihdam olunmak üzere Bahriye Nezaretine gönderilmelerini) tebliğ etti. Amiral bunu da kabul etti. Bu suretle Osmanlı donanmasında İngiliz zabitan ve mürettebatından kimse kalmadı. (2)

Donanma kumandanlığına bahriye erkânı harbiye birinci reisi Arif bey tayin edilmişti.

(Arkası var)

(1) Poincaré: L'invasion.

(2) Cemal paşanın hatıratı.

Bu Akşam: Gedikpaşa'da
Azak Sineması Bahçesinde
Münir Nurettin Konseri

Topçu Okulundan:

Okula ehliyetli 60 lira ile 80 lira ücretli bir elektrikçi alınacaktır. İsteklilerin ehliyetnameleri ve diğer vesikalarile birlikte Haliçoğlunda topçu okulu komutanlığına müracaatları. (6362)

SÖZÜN GELİŞİ

Otobüsle sinir tedavisi

Otobüs umumiyetle tramvaydan daha süratli bir nakil vasıtası addedilir. Halbuki bizim otobüslerin kaplumbağayı bir türlü geçemiyen tavşandan farkı yok. Bir bakarsınız deliler gibi koşar, caddelerde insanları çil yavrusu gibi dağıtır, tramvayları hatta taksileri geride bırakırlar, bir de durdular mı, değil tramvaylar, hatta tesbih böcekleri bile yanlarından alay ederek geçip gider, kilometrelerce mesafe alır ve o hâlâ yan geldiği istasyonda pinekler, durur. Görünüşe aldanıp seri bir nakil vasıtasıdır diye otobüse binenler bu esnada hafakandan patlar, çileden çıkar, parlayıp parlayıp sönerler.

Buna rağmen otobüsler büsbütün faydasızdır, denemez. İnsanları intizamla, çabuk çabuk bir yerden bir yere nakletmek hususunda olmasa bile sinir terbiyesi için otobüsten daha elverişli bir vasıta, zannederim, tıp âleminde henüz mevcut değildir. Sinir hekimleri kendilerine müracaat eden asabî hastaları, acelecileri, sabırsızları, taşkınları, mütehevvirleri, ellerine bir reçete verip eczahaneye göndereclkeri yerde kendilerine otobüse binmelerini tavsiye etmelidirler. Çünkü sinirleri zayıf insanlar otobüse bindikleri zaman istedikleri kadar acele etsinler, sabırsızlansınlar, taşsınlar, köpürsünler şoför hiç istifini bozmıyacak, durak yerlerinde on dakika, on beş dakika yatacak, biletçi müşteri aramak üzere çıkıp sokaklarda dolaşacak, belki evlerin kapılarını çalıp insanları otobüse binmeğe davet edecek, otobüs ağır ağır yola çıksa bile ikide bir durarak hiç lüzumu yokken radyatörüne bir bardak su ilâve edip motörünü gözden geçirecek ve bu esnada yolcunun yetişmek istediği tren çoktan kalkmış, vapur çoktan iskeleden ayrılmış bulunacaktır.

Böylece, şehirde iki ay otobüsle sehahat eden yolcu ya bir daha otobüse binmeğe tövbe eder, yahut acelenin, sabırsızlanmanın, hiddetin boş ve manasız bir şey olduğunu, bir sonraki vapur veya trenle de istenilen yere nasıl olsa varılacağını idrak ederek sinirleri sağlam, deryadil, vurdum duymaz, babacan bir adam haline gelir. Sorarım size, hangi hekim hangi ilâçtan böyle bir netice ümid ediyor?

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU NELER OLUYOR

Muharebelerde hastalıktan ölenler azalıyor

Geçen asırda muharebelerde kurşun, gülle ve süngü ile ölenlerle hastalıktan ölenler arasındaki fark ve nisbet müthişti. Silâhtan ölen her askere mukabil hastalıktan dört asker ölüyordu.

Ekseriya muharip devletler ordularının hastalıktan uğradıkları zayiattan dolayı mağlûp olarak sulh istiyorlardı. Meselâ 1866 senesinde Prusya ile Avusturya arasında vukubulan muharebede Avusturya askerleri koleradan pek çok zayiat vermişti. Harp meydanında maktul düşen her Avusturyalı askere mukabil üç asker koleradan ölmüştü.

Geçen asırda ilk defa, Almanya ile Fransa arasında 1870 - 1871 muharebesinde iki tarafın orduları hastalıktan dolayı eski harplere nazaran az zayiat vermişlerdir. Çünkü her iki taraf da eski harplerde gördükleri tecrübelerden istifade etmişler ve askeri sıhhiye teşkilâtlarını ıslah etmişlerdi. Prusya 1869 senesinde sahra ordu sıhhiye teşkilâtını tensik etmişti. Her kolorduya her biri 200 yataklı 12 adet seyyar hastane tahsis eylemişti. Bu yüzden Alman - Fransız harbinde harp meydanında maktul düşen her askere mukabil ancak iki asker hastalıktan ölmüştür.

Bu harbi takip eden uzun sulh devrinde Almanyada askeri sıhhiye teşkilâtı bir kat daha ıslah edilmiştir. Bu sayededir ki geçen umumi harpte Alman ordusu muharebe meydanlarında iki milyon maktul verdiği halde hastalıktan ancak iki yüz bin asker ölmüştür.

Bu suretle harp maktulleri ile hastalık kurbanları arasındaki eski (1-4) ve (1-2) fark (1-0,1) nisbetine inmiştir.

Geçen umumi harpte Alman askeri sıhhiye teşkilâtının ve Alman Kızılhaç müesseselerinin faaliyeti fevkalâde neticeler vermiştir. Muharebede mecruh veya hasta olan on iki milyon yedi yüz bin Alman askerinden yüzde doksan biri tekrar taburcu olarak harbe yeniden iştirâk etmiştir. Zaman geçtikçe sıhhi teşkilâtın bir kat daha ilerlemesi üzerine 127,000 mecruh ve hasta askerin tekrar tamussıhha olarak orduya iştirâkini temin etmiştir. Umumi harpte ordunun sıhhiye teşkilâtı kadrosu 250,000 kişi idi. Bundan erkek olan 132,000 ve kadın olanlar 118,000 idi. Bunların ekserisi ordu mensubudur. Lâkin bunların büyük bir kısmı Alman Kızılhaç teşkilâtı tarafından mükemmel surette yetiştirilmiştir.

68 jandarma subayına merasimle diploma verildi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Öztrak, Maarif Vekili Hasan - Âli Yücel, Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz, mebuslar, ordu ve Vekâletler erkânı, Ankara Vali muavini ve emniyet direktörü, matbuat mümessilleri hazır bulunmuştur. Merasime muzıkanın iştirakile söylenen İstiklâl marşile başlanmış ve bunu ayni suretle jandarma marşı takip etmiştir.

Bundan sonra okul komutanı albay Refik Günseven bir hitabede bulunmuş ve bu hitabeye mezunlardan teğmen Ahmed Utku arkadaşları adına cevap vermiştir.

Müteakiben Dahiliye Vekili B. Faik Öztrak nutuk söylemiş, subayların Harbiye mektebinde tahsillerini ikmalden sonra bir sene de jandarma subay okulunda meslekî bilgilerle techiz edildiklerini, artık jandarma zabiti olarak vazife almağa liyakat kazanmış olduklarını kaydettikten sonra «erbaşlar da jandarma hizmetindeki kabiliyetlerine binaen sınıflarında terfi eden çalışkan arkadaşlarımızdır» demiş, sözlerine şöyle devam etmiştir.

«Genç arkadaşlarım, bugünden itibaren sizinle aramızda çok mühim bir münasebet teessüs etmiş bulunuyor. Bu münasebet vazife ve mesuliyet iştirakidir. Şimdi size bu müşterek vazife ve mesuliyetin üst kademesinde bulunan bir âmir sıfatile hitap ediyorum. Vazifede bulunduğunuz müddetçe bu sözlerimi daima hatırlamanızı isterim.

Bir sene evvel bu müessesede diplomalarını alan arkadaşlarınıza hitap ederken «muvaffakiyet için en büyük rehber vicdanlarınızdır» demiştim. Onu Size ki de tekrar ediyorum. Bütün hayatınızda sizi fenadan korumak, iyiye ve doğruya götürmek için bundan daha kuvvetli bir nasihat bulamam. Vicdanlarınızın emrinden ayrıldığınız anda karşınıza çıkacak olan yol muvaffakiyetsizlik yoludur, husran yoludur, mahcubiyet yoludur. Bu değişmez hakikati size ifade etmek, mesuliyet ortağı sıfatile hakkım olduğu gibi bugün hasbelkader müşterek mesuliyetin toplandığı son noktada bulunmak itibarile de vazifemdir.

Arkadaşlar, tayin edileceğiniz yerlerde emniyet ve asayişi temin, herkesin ve milletin hukukunu muhafaza isizin vazifeniz olacaktır.

Kumandanız altında bulunacak olan erlerin iradesinden mesulsünüz. Kendilerini en ciddî bir disiplin altında çalıştırmakla beraber vazifede muvaffak olmaları için daima tenvir ve irşat etmelisiniz. Onları hatadan, zarardan siyanet sizin için âmirlik ve arkadaşlık borcudur.

Vazifede muvaffak olmak için hiçbir eksiğiniz yoktur. Ferdleri muhabbet ve itimad ile birbirine perçinleşmiş ve hepsi büyük Şefin etrafında birleşmiş bir milletin çocukları ve hizmetkârlarıyız. Vatana en büyük hizmeti ifa eden ve etmekte bulunan Şefimizin sözleri ve fiilleri bizim için bitmez, tükenmez feyiz kaynağıdır. Her zaman, her yerde ve herhalde o kaynaktan ilham ve cesaret alabiliriz.

Sizi muvaffak görmek en büyük emelimizdir. Vicdan rehberiniz, gayret ve fazilet şiarınız olsun.

Mektebi muvaffakiyetle bitirerek bugün diplomalarını alan 68 jandarma subayının isimlerini de bildiriyorum:

«Reşad, Seyfi, Fethi, Faik, Hulki, Fehmi, Ahmed, Şinasi, Mustafa, Ekrem, Hüsameddin, Enver, Mehmed Ali, Rıza, Cihad, Emin, Hasan, Mehmed, Hüsnü, Mahmud Toksoy, Mahmud Fenalan, Basri, Aziz, Ali, Selâmi, Dündar, Salâhaddin, Ömer, Kâzim, Hasan, Suphi, Hamid, Tahir, Cemal, Fehmi, Ziya, Seyfi, Zeki, Selâmi, Burhan, Celâl, Seyid Ahmed, Kâni, Nusret, Hayri, Şevket, Abdullah, Ferruh, Vecdi, Hulûsi, Bahaeddin, Hüsameddin Timokin, Enver Gündüz, Etem, Sabri, Nazif, Necmi, Nazmi, Recep, Mustafa Köymen, Tahsin, Salâhaddin Umar, Hilmi, Adil, Hayati, Salâhaddin Antal, Natık Kızılkaya.

İşgal altındaki Pariste hayat

İaşe meselesi, fabrikaların vaziyeti 14 temmuz Pariste nasıl geçti?

Journal de Geneve yazıyor: Fransız payıtahtında mağazalar ve dükkânlar yavaş yavaş kapılarını açarak mutad manzaralarını almakta ve Fransanın diğer mıntakalarından mal getitmeğe uğraşmaktadır. Her gün Parise birçok yiyecek maddeler geliyorsa da Parislilerin sofrası halâ mütevazıdır. Ev kadınları satın almak istediklerini alabilmek için dükkân kapılarında 2 - 3 saat beklemeğe mecbur kalıyorlar.

Hariçle münakalât gün geçtikçe iyileşiyor. İşgal edilmiyen mıntakalarla münakale ve muvasala yakında yeniden başlıyacaktır. Ecnebî memleketlere gönderilen postalar, daima Berlinden geçmektedir. Muhacirlerin bakımı ve iaşesi halâ müşkilât arzediyor, Bu zavallıların çoğu elîm bir vaziyette bulunuyorlar. Amerika Kızılhaç cemiyeti ve bir çok Fransız ve Belçika hayır birlikleri, Alman makamatile beraber, bu meseleye bir hal çaresi araştırıyordu. Bir çok sinemalar tekrar kapılarını açmışlardır. Fakat filim çevirmek için Fransız filim atelyeleri henüz müsaade alamamışlardır. Üniversitede kurslara tekrar başlanmış ve bütün mektepler açılmıştır.

Fransa terhis edilen askerlere iş bulmak için bütün sanayiini tekrar faaliyete geçirmeğe çalışıyor. Alman makamları fabrikaların süratle açılmasını temin etmek ve Alman istilâsının doğurduğu mübhemiyeti ortadan kaldıracak yeni bir organizasyon kurmak için Fransız sanayicilerile iş birliği yapıyorlar.

Paris mıntakasındanki muazzam otomobil fabrikalrı, halli lâzım gelen en güç meseleyi teşkil ediyor. Paris mıntakasında mevcut 300 fabrikanın ne vaziyette bulunduğunu anlamak için yapılan anket, bunlardan ancak bir kaçının işlemekte bulunduğunu diğerlerinin tekrar faaliyete geçirmek istediklerini meydana çıkarmıştı.

3 haziran hava bombardımanında çok hasara uğramış olan Sitroen müesseseleri, 150 amele angaje etmiştir. İstihsallerini organize etmek çarelerini arştırıyorlar. Vakıa bu fabrikalar, henüz imalâta başlamamışlar ise de otomobil tamirleri yapıyorlar. Top gülleleri, tayyare ve el bombaları imaline mahsus muazzam harp malzemesi imal şubesi tamamile muattal duruyor.

İmalâtı haddi azamiye vardığı zaman 15,000 amele çalıştırmış olan Renault fabrikaları önümüzdeki haftalar zarfında mahdud bir sahada faaliyete geçecektir. Tayyare motörü imal eden büyük iki fabrika için de vaziyet ayni olacaktır. Parise avdet eden ilk Fransız Nezareti Mesai Nezareti olmuştur. Bu Nezaretin yüksek memurlarının ifadesine göre bütün endüstrilerin memur ve müstahdem kadroları, Parise dönmeğe davet edilmişlerdir. Birçok fabrikalar, mamulâtları müşteri bulursa tekrar işe başlamak niyetindedirler. Mühimmat fabrikaları amelesinin bakayada kalmış ücretleri kendilerine ödenmiştir.

Üç sınıf fabrika ve müessese göze çarpıyor: 1 — Müdürleri Paristen kaçmamış ve burada kalmış olanlar, 2 — Pariste kalmış müstahdemini tarafından idare edilebilecek olanlar, 3 — Bütün şefleri firar ettiği için Alman makamlarının kendilerile meşgul olacağı fabrikalar.

Alman işgal makamları, büyük müsadere proğramı da dahil olmak üzere tanzim edilen ekonomik proğramın iyi tanzim edilmiş bir Fransız ekonomisine, faaliyete devam etmek imkânını vereceğini halka temin eylemişlerdir.

Ordıda bulunan köylüler ve çiftçi ameleler, Şimalî Fransada mahv ve harap olmayan mahsulü toplamak için en kısa müddette terhis edileceklerdir. Ziraatte yapılacak ıslahat henüz neşredilmemiş olmakla beraber, Amerikan usulüne benzediği öğrenilmiştir.

Fransanın 14 temmuz millî bayramında Paris halkının gördüğü şey, Alman askerlerinin caddelerde mutad gezintileri ve Alman bombardıman tayyarelerinin mutad cevelânları olmuştur. Hükûmet makamlarına göre 14 temmuzda hiç bir hâdise olmamıştır.

Alman askerî bandoları konserler veriyorlar. Son bir konserde 5,000 kişi bulunmuştur.

B. Hitlere cevap

(Baş taraf: 1 inci sahifede)

lerin efendisi olarak hareket eden bir Almanya tablosudur. Bir kere daha cüretkâr hatları ile Amerika Birleşik devletleri reisi B. Roosevelt ve cenubî Afrika Birliği Başvekili general Smuts tarafından çizilen bizim tablomuz ise çok başkadır. Biz, bu zevat ile birlikte, Avrupayı, müstakil devletlerin hür bir cemiyeti olarak telâkki ediyoruz ve bu tezad dolayısile tehditler karşısında sakin kalıyoruz.

Hitler, Alman kuvvetinin bütün ağırlığını Birleşik kraliyete karşı kullanmaya hazırlanmakta olduğunu şimdi sarih bir surette bildirmiştir. Bunun içindir ki, İngilterenin her parçasında, büyük şehirlerde ve uzak köylerde, yalnız bir tek zihniyet vardır. Bu zihniyet, önüne geçilmez bir azim zihniyetidir. Hiç kimsenin şüphesi yoktur ki, eğer Hitler muvaffak olursa, bu, bizlerden başka daha birçok diğerleri için de, hayatı yaşamaya değer yapan her şeyin sonu demek olacaktır.

Bu mücadelede her şeyi kaybedebileceğimizi müdrik bulunuyoruz. Fakat müdafaa ettiğimiz şeyler, her türlü fedakârlıklara lâyıktır. Bu derece kıymetli şeylerin müdafii olmak asil bir mazhariyettir.

Harbi biz hiçbir zaman istemedik. Harbin lüzumundan bir gün daha fazla sürmesini muhakkak ki hiç kimse istemez. Fakat gerek bizim için gerek diğerleri için hürriyet temin olununcaya kadar çarpışmaktan vazgeçmiyeceğiz.

Hürriyet için mücadele ediyoruz. dedikten sonra daha ne diyelim? Biz kendi hayatımızı istediğimiz gibi yaşamak ve Gestapo bizi dinliyor mu diye her dakika arkamıza bakmak mecburiyetinde kalmamak istiyoruz.

İstediğimiz gibi Allahımızı sevmek istiyoruz ve vicdan üzerine müsses olan bu din hürriyeti, her hangi başka bir kimseye verilebilecek bir şey değildir. Fakat Almanyada, insanlar, vicdanlarını Hitlere vermişlerdir. O tarzdaki, bu insanlar, doğru yanlış olduğunu düşünmeden Hitlerin emirlerini icradan başka bir şey yapmayan bir makine olmuşlardır.

Bu, Hitler üzerinde acaba ne tesir yaptı? Hitler ilk defa iktidar mevkiine geldiği zaman, hedeflerinin tamamile mahdud olduğunu söylemek zahmetini ihtiyar etti. Hitler, o zaman, yalnız Almanyanın refahı ile meşguldü. Komşularından hiç bir talebi yoktu. Fakat iştihası fazlalaştı ve bugün üzerine yüksek hâmi rolünü alıyor.

Hitlerin, merkezi ve şimali Avrupaya oturttuğu kendisinin silik gölgesini teşkil eden bir takım uşakları vasıtasile hüküm sürmesini şimdiden pekâlâ görebiliyoruz. Daha cenupta, çarpışmalara başlamadığı Fransaya karşı zaferlerinden dolayı mağrur Mussolini, zaptedemediği bir Akdenizde efendi rolü oynayabilecektir.

Hitler için, kuvvet, insanların ve milletlerin mukadderatını tayin eden nihaî kaide olmuştur. Yalnız Almanya kuvvete maliktir. Demek ki milletlerin birlikte nasıl yaşayacaklarını yalnız Almanya kararlaştıracaktır. Amma bu milletler onu sevmiyorlarmış. Bundan ne çıkar?

Hitlerin fikrince, insan itaat için yaratılmış zayıf ve muti bir mahlûktur ve pek çabuk efendisine itaati öğrenecektir. Hitlere göre, eski usul verilen söze hürmet, zaaf işaretidir ve sağlam efendi zihniyetine lâyik değildir. Kanun karşısında, akla ve kudretli devlete karşı hakaret etmek olan müsavat gibi mânasızlıklara müsamaha etmiyecektir. Bizzat kendisi, Hitler, emrettiği için hile, desise, gaddarlık ve cinayet doğru şeyler olmuştur. Bu, deccalın esas meydan okuyuşudur. Hıristiyan olmak sıfatile deccala karşı bütün kuvvetimizle mücadele etmek vazifemizdir.

İngiliz Commen Wealthi milletleri, hakikatı, âdaleti ve hürriyeti sevenlerile birlikte, Hitlerin bu yeni dünyasını katiyen kabul etmiyecektir. Esir değil, fakat hür insanlar, Almanyanın tâbii değil, hür milletler, herkesin iyiliği için hür bir surette işbirliği yapan bir milletler camiası, bunlar, İngiliz milletinin görmek istediği yeni ve daha iyi bir nizamın direkleridir.

Ümid ederim ki, bugün Hitlerin zaferinin teşkil edeceği hududsuz insanlık trajedisinin önüne geçmek için savaşı güden memleketimiz, bütün milletlere en iyi hayata doğru yolu gösterecek memleket olacaktır.

İstikbale baktığımız zaman cesaret bulabiliriz. Hitler, gamalı haçını istediği yere koyabilir. Fakat İngilterenin kuvvetini sarsmadıkça, imparatorluğunun temelleri kum üzerine kurulmuş bulunmaktadır. Hitlerin mağlûp ettiği milletler, kalbleri ile, ona lânet etmekte ve hücumlarının kale halindeki adamızın müdafaası karşısında kırılması için dua eylemektedir. Bu milletler, bizim huruç yapacağımız ve darbeye darbe ile mukabele edeceğimiz günü sabırsızlıkla bekliyorlar. Muhakkak ki onları hayal inkisarına uğratmıyacağız. O zaman, Hitlerin Avrupa hakkında delice projeleri beşerin hürriyete karşı olan mağlûp olmaz ihtirası ile yırtıldığı zaman, nihaî hesaplaşma günü gelecektir.

Ve Avrupa hudutlarının ötesinde, geniş Atlantiğin öbür kıyısında Hitlerin eserini gittikçe artan bir nefretle telâkki eden kuvvetli milletler vardır. Amerika Birleşik devletleri milleti, bu yeni ocağını bu mütaassıba vermek için bina etmemiştir. Bu millet, Hitlerin dar ve bozucu hayali hakkında hükmünü vermiştir. Bu millet, Hitlerin incilinin kin ve garez incili siyasetinin haşin kuvvet siyaseti oduğunu ve insaniyete mesajının insan zihniyetinin amansız bir istibdat altında zincire vurulması teşkil ettiğini görüyor. Bu büyük milletin bu kötü adama ve onun usullerine karşı zaferimiz için, bu kötü adamın son kurbanlarından herhangi birisi kadar heyecan ile dua ettiğini yakınen bilmemizden cesaret alabiliriz. Amerikan vatanının temelleri, bizim vatanımızın temelleri gibi, dinin talimi ve Allaha imandır. Biz ve deniz aşırı büyük dominyonlarımız, şer kuvvetlerine karşı sağlam duruyoruz ve karşı durmakta devam edeceğiz. Vazifenin parlaklığını ve muhataralarını açıkça görerek ve Allahın inayeti ile muzaffer olacağımız hakkındaki imanımızdan kuvvet alarak ileri yürüyeceğiz.

Günün Ansiklopedisi

İZMİT

Reisicümhur İsmet İnönü İzmite gitti.

Marmaranın şarkında, kendi adile anılan körfezin müntehasında bulunan bu şirin şehir, 12,250 nüfuslu, 2,112 hanelidir. 1933 senesinde neşredilen bir istatistiğe nazaran 1 ortamektebi, 9 ilkmektebi, 1 askeri, 1 de mülki hastanesi, 6 hamamı, 3 eczanesi, 179 mağazası, 767 mükkânı, 6 lokantası, 2 gazinosu, 1 sineması, 17 oteli, 19 hanı, 1 un fabrikası, 1 de demir imalâthanesi mevcuddur.

Şehir dahilinde 17 kilometre yol vardır. Bunların yedisi şosedir.

Paşasuyu diye maruf bir su, 32 kilometre uzaktan gayri muntazam kanallarla gelmektedir.

Belediyeler ismile Dahiliye Vekâleti tarafından neşredilen kitaba nazaran, İzmitte eski eserler yoktur.

Fakat İzmit çok eski bir şehirdir. Tarihteki meşhur Bitinya'nın [illegible] zamanki adı Nikomedya'dır.

***

Nikomedya tesisinden evvel, biraz daha cenubu şarkide Astacus şehri vardı. Burasını Lysimaque tahrip etmişti. Birinci Nikomed de ora halkını milâdın 264 yılında bu mevkie getirip yerleştirdi. Burasını payıtaht yaptı. Nikomedya da böylelikle onun ismini aldı. Şehir yavaş yavaş büyüyüp Anadolunun en zengin kasabaları arasına katıldı.

Genç Pline isimli Romalı müellif, buranın bazı âbidelerini medheder: Meclis binası, forum, Cybel mabedi pek güzelmiş.

Meşhur Anibal, bu şehirde ölmüştür.

Pek çok imparatorlar bu şehirde oturmuştur. Diocletien ve Constantin bunlar arasındadır. Constantin de buradaki villâsında ölmüştür.

İzmir (Akşam) — İzmirdeki liseler talebesinin kampları nihayet bulmuştur. Talebe, Birinci kordonda bir geçid resmi yapmış ve Atatürk heykeline çelenkler koymuştur. Gönderdiğim resim, talebenin geçid resmine aittir.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Komşunun oğlu

Rüzgârsız, sıcak bir gece idi. Vakit epey ilerlemişti. Lâkin bir türlü uykum gelmiyordu. Kalktım. Odamın pencerelerini açtım. Elektriği de söndürdüm. Açık bir pencere kenarındaki iskemleye oturarak dışarıyı, karanlık sokakları seyre başladım. Lâkin tam bu esnada birşey dikkatime çarptı. Karşımızdaki evin odalarından birinde ışık vardı. Pencerenin perdelerini de kapatmadıkları için bu ışıklı oda oturduğum yerden olduğu gibi görünüyordu.

Odanın geniş penceresinin kenarına büyük bir masa konulmuştu. Masanın başında karşıki komşumun genç oğlu oturmuştu. Lâkin benim hayretimi uyandıran şey tamamile başka idi. Masanın üzerinde bir takım kâğıtlarla beraber kocaman, uzun bir francala vardı.

Genç adam arasıra bu francalanın içinden bir parça koparıyor, bunu parmakları arasında ovaladıktan sonra alnının ortasına yapıştırıyordu. Delikanlı kafasına bir takım havlular da sarmıştı. Onu, yüzünde ekmek içleri yapışık, başında havlular sarılı bir halde uzaktan seyrederken içime bir endişe çöktü: Acaba zavallı çocuk delirmiş miydi?.. Çünkü gecenin bu ilerlemiş saatinde yaptığı şeyler akıllı bir insanın harcı değildi.

Delikanlı bir aralık yerinden kalktı. Alnında yapışık olan ekmek içlerini çıkardı. Başındaki havluları attı. Beş on dakika ortadan kayboldu. Herhalde odadan dışarıya çıkmıştı. Biraz sonra masasının başına dönmüştü. Fakat bu sefer elinde bir kova, öteki elinde de bir kâse vardı. Genç adam kovayı yere koydu. Elindeki kâseden küçük küçük dört köşe buz parçaları çıkardı. Bunları kovanın içine attı. Bu iş de bitince delikanlı ayaklarını buzlu su dolu kovaya soktu.

Kendi kendime: «Bu çocuğun bir derdi var amma ben anlamıyorum..» dedim.

Uykum da olmadığı için oturduğum yerden onu merakla seyre devam ettim.

Genç adam ayakları kovanın içinde olduğu halde masanın başında oturuyordu. Önüne bir tutam kâğıd çekti. Bunlara birşey yazmak istediği halinden belli idi. Lâkin bir müddet sonra hiddetle yerinden kalktı. Biraz evvel içine buz parçaları attığı kovaya bir tekme yerleştirdi. Fena halde kızgın görünüyordu. Acaba ne olmuştu? Niçin bu derece hiddetlenmişti?...

Bir müddet odanın içinde bir aşağı, bir yukarı dolaştı. Bir aralık gene ortadan kayboldu. Tekrar masasının başına döndüğü zaman ben hayretten az daha küçük bir çığlık koparıyordum. Delikanlının üstünde bu sefer kocaman, gayet tüylü bir kürk vardı. Bu sıcak gecede sanki son derecede üşüyormuş gibi sıkı sıkı bu kürke sarılmıştı. Lâkin biraz sonra şaşkınlığım büsbütün ziyadeleşti. Çünkü komşumun oğlu ellerine kocaman eldivenler giyiyordu. Kafasına da Alaskalı kerestecilerin giydiği cinsinden pek fazla tüylü, kürkten bir külâh geçirdi.

Artık şüphem kalmamıştı. Biçare genç iyiden iyiye kaçırmıştı. Eğer aklından zoru olmasa böyle herkesin sıcaktan buram buram terlediği bir gecede kürklere bürünür müydü?

O gece geç vakte kadar komşumun oğlu garib garib bir takım hareketler yapıp durdu. Ben uykum gelince yattım. Uyudum.

Ertesi günden sonra karşımızdaki evde oturan genç adamdan mümkün olduğu kadar çekinmeğe başladım. Eeeee... Ne olur, ne olmaz... Tenha bir yerde onunla karşılaşırdık, birdenbire boğazıma sarılabilirdi. Lâkin bir gece müthiş bir tesadüf oldu. Geç vakit evime dönüyordum. Bizim semte gitmek için bir takım tenha yerlerden geçmek icap ediyordu. Bir aralık arkamda bir takım ayak sesleri işittim. Dönüp baktım. Bir gölge... Bana doğru geliyordu. Yaklaştı. Yaklaştı. Yanıma kadar sokuldu. Bu komşumun deli oğlu idi. Yolun en tenha, en ıssız yerinde idik. Delikanlı:

— Aman, dedi, iyi ki size ras geldim. Sizin edebiyatçılardan tanıdıklarınız vardır? Meselâ Yahya Kemali tanır mısınız?

Bunu işitince kendi kendime: «Felâket!... dedim, gene başladı. Gece yarısı sokakta insanın yanına yaklaşıp Yahya Kemali tanıyıp tanımadığımı soracak ne vardı? Ben bu deli ile ne yapacağım?»

Evvelâ cevap vermedim. Adımlarımı sıklaştırdım. O da yürüyüşünü hızlılaştırdı ve bana tekrar sordu:

— Yahya Kemali tanır mısınız?

Tereddütle cevap verdim:

— Evet!...,

— Acaba şiirlerini nasıl yazıyor?... Biliyor musunuz?...

Şaşırmıştım:

— Şey... dedim... Şiirlerini nasıl mı yazıyor? Vallahi bilmiyorum efendim...

Yanımdaki genç:

— Ah, dedi, bunu öğrenmek isterdim. Benim de edebiyata çok merakım var... Geçenlerde elime bir kitap geçti. Bu eserde büyük şairlerin nasıl ilham aldıkları anlatılıyordu. Bunların içinde gayet garib bir tarzda ilham alanlar da varmış... Meselâ kimi alnına ekmek içi yapıştırır, kimi ayaklarını buzlu suya sokar, kimi de yazı yazarken sırtına kürk giyermiş... Geçen akşam ilham gelsin diye bütün bunları yaptım... Fakat nafile!... Birşey yazamadım. Acaba bizim şairler nasıl yazı yazıyorlar? Nasıl ilham alıyorlar? Bir kere bunu öğrensem onların yaptıkları şeylere de baş vuracağaım..»

Meğer komşumun oğlu deli değil, sadece edebiyat meraklısı imiş...

Hikmet Feridu Es

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Erzurum - Sarıkamış, Mudanya - Bursa, Samsun - Çarşamba hatları hariç beynelmilel münasebetlerde satılan müşterek biletler ve Avrupa hattında işliyen Semplon sürat trenleri hariç olmak üzere bütün şebekeye mahsus D. D/101, halk ticaret biletleri için D.D/102, amele için D. D/103, şebeke ve İzmir - Denizli D. D/104, Sirkeci - Edirne - Kırklareli D. D./105, Samsun - Sivas D. D/106, Mersin - Mamure - İskenderun D. D/107 No. lu mıntaka tarifeleri ihdas edilmiştir.

Bu tarifenin tatbikine 16/8/940 tarihinden itibaren başlanacaktır. Mezkûr tarihten itibaren D.D/7, 59, 65, 67, 71, 74, 84, 88, 97, 105, 110, 111, 123, 126, 134, 96, 116, 115, 130, 87, 73 No. lu tarifeler lâğvedilmiştir. Yeni tarifelere göre şimdiye kadar gidiş seyahatlerinde tenzilât yapılmamış mıntakalarda mühim miktarda tenzilât yapılmış ve uzun mesafelerde gidiş ve yüz kilometreden itibaren de gidiş - dönüş tenzilât ve halk ticaret bileti ücretlerinde tadilât yapılmıştır. Tarife şartlarına göre bin kilometreden fazla mesafe için bilet alan yolcularına ilk tevakkuf edecekleri istasyonu azimet istasyonunda bilet alırken, müteakiben tevakkuf edecekleri istasyonları da tevakkuf ettikleri istasyonlardan hareket ederken tayin etmek ve tevakkuf edecekleri istasyonlarda biletlerini biri muvasalatı müteakiben diğeri de hareket edecekleri gün olmak üzere iki defa vize ettirmek şartlarile tevakkuf hakkı verilmiştir. Bu şartlara riayet etmeden tevakkuf edecek yolcuların tevakkuf ettikleri istasyondan itibaren gidiş veya dönüş istasyonuna kadar yeniden bilet almaları icabeder.

Grup ve aile biletleri kataın hareketinden on beş dakika evvel tedarik edilmelidir.

Anadolu Toros ve Semplon sürat trenlerine binmeden evvel bu trenlere mahsus munzam ücreti biletini almıyan yolcuların bilet ve halk ticaret biletleri muteber tutulmıyacaktır.

Tam ücretli halk ticaret bileti hâmillerinin meccanen nakledilecek 30 kiloya kadar bagajları arasında kısmen veya tamamen nümunelik ticaret eşyası da bulunabilir. Demiryol yolcu rehberlerinde eski tarifelere göre konulmuş olan ücret ve şartlar yeni tarifelerin meriyete girdiğinden itibaren hükümsüzdür.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilebilir. 3858 6298

Nafıa Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Bursanın M. Kemalpaşa kasabasının feyezan sularına karşı müdafaası için yapılacak rıhtım duvarı inşaatı keşif bedeli (328.692) lira (78) kuruştur.

2 — Eksiltme 1/8/1940 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15 de Nafıa Vekâleti Su İşleri Reisliği Su Eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri 16 lira 43 kuruş mukabilinde Su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (16.897) lira (71) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafıa Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirâk edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Su İşleri Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (3457) (5766)

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

20 Memur ve 8 Makine Ressamı alınacaktır

Müessesemizin muhasebe, zat işleri, ticaret, muhaberat şubelerinde istihdam edilmek üzere 20 memurla 8 makine ressamı alınacaktır. İsteklilerin:

1 — 3656 veya 3659 No. lu kanunlara tabi daire veya müessesatta asgari 2 sene çalışmış bulunmaları,

2 — Askerlik hizmetini yapmış olmaları,

3 — Asgari orta tahsil görmüş bulunmaları,

4 — Yaşları 40 dan fazla olmaması şarttır.

Yukarda yazılı evsafa haiz bulunanlara 3659 sayılı barem kanununun müsaade ettiği mikdara.

(BİR DERECE SINAİ İŞLETME ZAMMI) ilâve edilir.

Bu kayıdlarla, memurlara 85 ilâ 140; ressamlara 140 ilâ 210 liraya kadar ücret verilecektir.

Taliplerin, Ankarada Sümer Bank Umumi müdürlüğü ve Sümer Bank İstanbul şubesile, Karabükte Müessesemizden tedarik edebilecekleri iş talepnamelerine, aşağıda yazılı vesaiki ekliyerek en geç 12 Ağustos 1940 tarihine kadar doğrudan doğruya Karabükte müessese müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur.

1 — Tahsil vesikalarının asıl veya suretleri

2 — Hizmet vesikalarının asıl veya suretleri

3 — Halen Devlet devairinde veya 3659 No. lu kanuna tabi müessesatta çalışanlar, almakta oldukları ücretleri gösterir bir vesika ile kendilerine aid Barem intibak cetvellerinin musaddak birer sureti,

4 — Sıhhat raporu

5 — Nüfus ve askerlik vesikası,

6 — Polis hünsühal vesikası

7 — 3 boy ve 7 vesika fotoğrafı.

Not: 1 — Halen devlet dairelerinde asli maaş alanlara 3659 No. lu kanun ahkâmı dahilinde sınai işletme zammı ile iki üstün dereceye tekabül eden ücret ve 3659 No. lu kanuna tabi müesseselerle devletten ücret alanlara kanuni ahkâm dahilinde bir derece sınai işletme zammı verilecektir.

2 — Evvelce memuriyet için müessesemize müracaat edip menfi cevap alanların yeniden müracaat etmemeleri. (6433)

ÂŞIK GARİP

Tefrika No. 25 — Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Zübeyde, Nilüferin bodruma atıldığını duyunca, Caferi buldu. Haremağasına kıymetli bir mücevher verdi:

— Şimdi gözüme girdin, Cafer! Sen gerçek haremağalarının en becerikilisi imişsin! Ey, söyle bakalım, paşayı nasıl kandırdın?

Cafer anahtarı göstererek:

— Nilüferin canı koynumda, dedi, ona ben nezaret edeceğim.

Ve paşaya söylediklerini tekrarladıktan sonra, yavaşça Zübeydenin kulağına eğildi:

— Size bir hakikatten bahsetmeden geçemiyeceğim, sultanım! Paşa efendimiz, Nilüfere ağır ceza vermeğe kıyamıyordu.. ona karşı büyük zaafı vardı. Eğer ben olmasaydım, bu işi hiç kimse beceremez ve Nilüfer gene eskisi gibi gözde kalırdı. Ona, ıslahı nefis edinceye kadar kulunuz bakacağım!

Züzeyde, Nilüferin zindana atılmasına sevinmekle beraber, paşanın ona karşı fazla zaafı olduğunu anlayınca da müteessir olmuştu.

— O halde bu şıllığın vücudünü ortadan kaldırmak lâzım, ağacığım dedi - daha dün gece paşamız beni dizine yatırmış ve: «Ben, senden başka hiç bir kadın sevemem!» demişti. Demek ki, ona da gönlünü kaptırmış...

— Ah sultanım! Paşa efendimiz böyle körpe bir işvebazı elden çıkarmak ister mi? Elbette ona da iltifat edecek.

Zübeyde kıskançlık hislerini yenemiyordu:

— O halde onun canını çabuk cehenneme göndermeliyiz, dedi, sen bu hususta da bana yardım edebilir misin?

— İşte bunu yapamam, sultanım! O zaman paşa efendimiz benim derimi yüzdürür. Hele biraz sabrediniz... Belki büsbütün unuturlar... Siz de bu üzüntüden kurtulursunuz.

— Paşa onu unutursa, ne olacak?

— Nilüfer mi ne olacak?! Onu siz düşünmeyin, sultanım! Kulunuz daireme oda hizmetçisi olarak alırım. Bu suretle bir daha Nilüferin yüzünü hiç kimse göremez.

Cafer, Zübeydeyi kandırmış ve sükûnetle odasına göndermişti. Sarayda birkaç gün böylece geçti. İbrahim paşa çok meşguldü, Nilüferi düşünecek halde değildi. Cafer, Nilüfere bakıyor, onu teselli ediyordu. Zübeyde müsterihti.

***

Âşık Garip yakayı ele verdi..

Bir akşam Zeynel ustanın kahvesinde göze çarpan bir kalabalık vardı. Birkaç saz şairi, Âşık Garible imtihana girişmek üzere kahveye gelmişti. Fakat, o gün Âşık Garib o kadar heyecanlı, o derece meyustu ki... Karşısında kim olursa olsun mağlûp edebilirdi.

— Şu dakikada Eflâtunu cihan gelse, mat ederim..

Diye söylenen Garib, hasımlarını, dallardan dökülen hazan yaprakları gibi, birer birer yere seriyor, susturuyordu. Dinleyicilerden birçoğu:

— Biz bugüne kadar böyle bir hak âşığı ve saz şairi görmedik.

diyerek, mütemadiyen Garibi koltukluyorlardı. Garib iyice coşmuştu.

Benim çok çetin bir talihim vardı.
Etrafımı gene düşmanlar sardı.
Ben gurbet ilinde ağlar dururum,
Şahsanem Tifliste durmaz ağlardı.

Diye inliyor, saz şairleri utanclarından söyliyecek söz bulamıyarak, birer birer kalkıp gidiyorlardı.

İşte, tam bu sırada — günlerdenberi İstanbul kahvelerini dolaşan — Osman kâhya, Ayasofyadan geçerken, kalabalık gördüğü bu kahvenin önünde durdu. İçeriye girmek kabil değildi. Dinleyiciler üstüste yığılmışlardı.

Paşanın kâhyası, kapıda duran delikanlılardan birine yaklaştı:

— Koşma yarışı mı var gene? Yoksa şairler imtihanı mı?...

— Ne yarış... Ne imtihan... Biraz önce gelip de görmeliydin, ağam! Genç bir şair; aksaçlı, çilekeş şairlerin hepsini mat etti, kaçırttı. Şimdi kendisi coştu, çalıp söylüyor.

Osman kâhya şüphelendi; aradığını bulduğundan emin bir adam cesaretile kapıdan içeriye daldı. Basık tavanlı kahvenin kalın duavrlarında hazin akisler bırakan Garibin saz nağmeleri, onu evvelce dinleyen kulaklara nasıl yabancı gelebilirdi? Osman girer girmez Garibi tanıdı:

— Bugün talihim varmış... Sabahtanberi dokuz on kahveye gittim. Garibi tanıyan yoktu. Eğer onu bugün de bulmasaydım, Zübeydenin elinden bu gece kimbilir neler çekecektim?! Kızgın kaltak... Gönlünü eğlendirmek için — bu yaştan sonra — beni de oyuncak gibi kullanıyor. Hele şükür, bulduma şu sersemin izini...

Bir kenara ilişti. Bir müddet kendi kendine söylendikten sonra, Garibe görünmek ve daha fazla beklemeğe vakti olmadığını anlatmak istedi:

— Bu zavallı çocuk da Halebte Zübeydenin yüzünden az mı ıztırap ve işkence çekti! Eğer gene sertlenir ve gitmem derse, ne yaparım? Fakat, burası İstanbuldur... İnsanı çabuk yola getirirler. Halebte yaptıklarımızı bile kimse duymamıştı. İstanbul gibi, bir başından öbür ucuna üç günde gidilen böyle büyük bir şehirde dönen fırıldakları kolay kolay kimse duymaz.

Ortalık iyice kararmıştı. Meşaleler yandıkça, kahvenin içini boğucu bir duman sarıyordu. Kalabalık arasında, Garibin söylediği maniler üzerine niyet tutarak:

— Hak âşığı olduğu nasıl da belli. Tam üstüne uğradı.

Diye sevinen ve yahud:

— Ah, şu Garible meyhanede başbaşa versem de, derdimi ona bir açsam...

Diye söylenen delikanlılar sayısızdı. Osman kâhya bu dedikoduların, bu boğucu havanın içinde daha fazla kalamıyacağını anladı. Yerinden kalktı, yavaşça Garibin yanına sokuldu:

— Oğul! Biraz gözünü aç da, şöyle bir etrafına bak!

Deyince, Garib sazını ve sözünü kesti; gözlerini açtı... Karşısında çam yarması gibi iri gövdesile paşanın kâhyasını gördü:

— Ne o? Burada da mı çıktın karşıma?

— Ben seni severim, oğul! İnsan, sevdiğini arar bulur.

— Gene paşanın yanında mısın?

— Öyle ya. Bizim gözümüz orada açıldı. Başka nereye gidebiliriz?

Âşık Garib, Zübeydeden bahsetmedi.

Osman kâhya gülümsedi:

— Seni zindandan çıkardığım zaman, iyiliğime karşılık yaptığın fenalığı unutmadın, değil mi?

Garib, mahcup bir tavırla önüne baktı:

— Beni mazur gör, ağam! Kaçmağa mecburdum. Eğer kaçmasaydım, beni Zübeydenin yanına götürecek değil miydin?

— Öyle ya. Bana zindanın anahtarını veren o idi. Seni hamama götürüp temizledikten sonar onun koynuna sokacaktım.... Daha ne istiyordun, a budala?

Garib birdenbire sarsıldı... Ürperdi.

— Benim gibi bir dağ çalısı, sarayın billûr saksılarına yaraşır mı, ağam? Benim yakamı bırak!.. İstanbulda bir müddet derdimi döküp kalayım. Zübeydeye söyle, varsın nasibini başka yerlerde arasın.

Osman kâhya, günlerce aradığı Garibi nasılsa ele geçirmişti. Kolay kolay bırakıp gidebilir miydi?

Zeynel usta, paşanın kâhyasını görünce:

— Garibi nihayet yakaladılar. Artık bize bundan ekmek yok.

Diyerek telâşa düşmüştü. Osman kâhyadan bütün esnaf çekinirdi. Osman, Garibin yanında durdu:

— Haydi yürü diyorum sana! Bu sefer elimden güç kurtulursun! Eğer gelmiyecek olursan, asesbaşıya haber veririm... Seni kamçılayarak, döverek, yerden yere çarparak götürürler.

Osman bu sözleri yüksek sesle söylüyordu. Zeynel usta, Garib biraz daha sertleşirse, işin sonu fenaya varacağını anladı, yanlarına sokuldu:

— Oğul! - dedi - ağa hazretlerine neden karşı duruyorsun? Bu iltifat herkese nasib olmaz. Haydi yürü... Darıltma ağamızı.

Zeynel bunu söyleyince, Garib kalktı... Saızını kahveciye teslim etti. Ve Osmana dönerek sordu:

— Şimdi nereye gideceğiz?

— Saraya...

— Gene mi saray? Gene mi konak? Siz hep öyle büyük binalarda mı otursunuz?

— Ne yapalım? Allah beş parmağı bir yaratmamış... Kimi küçük, kimi büyük. Dünya, kurulduğu gündenberi böyle gidiyor. Hem bundan sana ne? Sen keyfine bak! Bir çoban kulübesine davet edilirsen, oradan ne alırsın Halbuki, sarayda ikram görür, kucak kucak bahşiş alırsın!

(Arkası var)

Esrarlı Yüzük

AŞK ve MACERA ROMANI

Tefrika No. 46 — Nakleden: (Vâ - Nû)

«— Her halde gençken pek güzelmiş...» diye düşünüyordu.

Tatlı bir sesle:

— Üzülmeyin... Alnımızın yazısı neyse o oluruz... Mukadderat değişmez... dedi. - Mazinizde pişman olduğunuz şeyi nasıl değiştiremezseniz benim de istikbalimden bir şey değişemez.

Nine, bir müddet:

— İradei cüziye... - diye bir şeyler mırıldandı.

Uzun düşüncelere daldı. Sonra:

— Anlaştık... Değil mi?... - diye sordu. - Yarın Menemene beraber gidiyoruz...

Kız, titredi.

— Pekâlâ, büyük anne...

Ve kendi kendine:

«Kararım karar...»

Büyük anne kaşlarını çatarak:

— Ne homurdanıyorsun?

— Hiç.

Bedriye kalktı.

Ninenin elini öptü. Başına koydu.

— Allah rahatlık versin nine.

— Sana da yavrum.

Kız, bir coşkunluk hissetti. Ninesine sarılıp taze dudaklarile onu öptü.

— Ne oluyorsun bu akşam, yahu?...

— Büyük anne... Büyük anne... Hatırlayın ki hayatta sizin de sevdiğiniz insanlar oldu...

— Ne demek istiyorsun?

— Bizleri... Yani... - diyerek kız lâfı çevirdi.

Bedriye, bunun üzerine odasına çekildi.

Büyük anne, tesbih çekerek:

— Allah bizi korusun... - diye söylendi durdu.

***

Ertesi sabah dörtte, bütün köy derin bir uykudaydı.

Yelkenliler ailesinin evinden ince bir gölge belirdi.

İhtiyatla yürüyordu.

Bu, Bedriyeydi. Elinde küçük bir bavul vardı. Parmaklarının ucuna basarak ve arada sırada korkak korkak eve bir nazar atarak uzaklaşıyordu.

Muayyen bir mesafeye vardıktan sonra koşmağa başladı. Birkaç yüz metre gitti. Sonra durup göğsüne elini bastı. Yüreğinin çarpıntısını durdurmak istiyor gibiydi.

Takip edilip edilmediğini anlamak için bir daha geriye baktı. Rahatladı.

Şöyle düşündü:

Büyük annem altıya kadar beni uyandırmağa kalkmaz... Demek iki saat müddetle bir şey farketmiyecek...

Kalbi burkuldu.

Büyük annesinin onu odasında bulamayınca nasıl üzüleceğini düşündü. Üzüldü. Gözlerinden yaşlar fışkırdı.

«Zavallıcık... diye düşündü. - Fakat kabahat da onda... Neye beni bu kadar sıkı baskıya koymak istedi?... Yirmi bir yaşındayım... Ben de kendime göre bir hayat sürmek istiyorum...»

Ve yürüyordu.

İdealine doğru gidiyordu.

.....

Cemil Veli, Bedriyeyi görmek için bu Gemiciköyüne birkaç kere daha gelmişti.

Gizli gizli buluşmuşlardı. Bedriyenin damarlarında alevlenmeğe müsait gayet haris bir kan dolaşmakla beraber, henüz safiyetini muhafaza ediyordu. Fakat kalbi ve hayali sevinç içindeydi.

Bütün genç kızların çıldırasıya sevebileceği bu genç... Kendisile meşgul olan bu genç... Meşhur Veli paşanın oğluydu... İzmirin, hatta İstanbulun belki de en cazip delikanlılarındandı...

Kendi kendine:

«— Şüphesiz zengindir... — diyordu. — Elbette zengindir... Konakları, otomobilleri, vapurları, sarayları vardır... Beni buradan alıp götürecek... Uzaklara... Uzaklara... Orada ne mesud bir hayal yaşıyacağız... Şehzade ve peri kızı masallarında olduğu gibi...»

Ve:

«— Yalan söylemez... — diye emin bulunuyordu. — Çünkü Veli paşazade Cemil beyin yalan söylemesine imkân var mı?... Gözleri de güzel bakıyor... Vaadlerde bulunuyor... Bunları yerine getirecektir.»

İstikbalde kanaati elbette değişecekti... Fakat şimdi, Cemili seviyordu... Sırf kendi şahsı için de sevebilirdi...

Cemil de onu pek beğeniyordu. Pek arzu ediyordu. Garip bir sebepten dolayı bu kıza karşı bağlılık duyuyordu. Masume'nin Hayri'den ayrılamıyacağını, kendine bağlanamıyacağını anlar gibi olmuştu. Hiç olmazsa ona benziyen bu kızla avunacaktı. Bu, bir nevi intikam gibi de olacaktı. Bedriye onun olursa, Masume'nin gurur ve azametini de yendiğini hayalen tasavvur edecekti.

Masume bunu bilmiyecekmiş... Ne kıymeti var!... O, bütün bu macerayı dinağında yaşatacaktı ya...

Cemil Veli için şimdi hayatta birinci ehemmiyeti haiz mesele, bu olmuştu. Hattâ bu sebeple, Hacı Esadla birlikte başladığı işi ikinci plâna atmıştı. Hoş, şimdiye kadar gizliden gizliye Raif bey aleyhinde kazdıkları kuyu, birkaç güne kadar meydana çıkacaktı, açığa vurulacaktı. O da başka...

Feriha sayesinde, Cemil, Palandarlı Mahir bey üzerinde müessir olmuş, bir dava açmağa onu razı etmişti. Kızının arzular. dışına çıkamıyan Mahir, — kendi bir sahtelğin mevcudiyetine için için inanmamakla beraber — kuzeninin aleyhine adliyeye müracaata rıza göstermişti.

Esadla Cemil, bütün meharetlerini kullanmışlar; Mahir'in endişelerini, kaygularını yenmişlerdi.

Daha şimdiden, kaba kız, zengin akrabalarının İzmirdeki ihtişamlı evindeki misafirlikten vazgeçmişler, oradan ayrılıp İstanbula dönmüşlerdi.

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLÂNLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — İyi bir ailenin fakir düşmüş orta yaşlı bir kızı Mısırlı prensesler ve kibar aileler yanında çalışmak istiyor. Taşraya da gider. Her işi yapar. Okur yazar biçki ve dikiş bilir el işleri yapar. Muteber kefiller gösterebilir. Lûtfen mektupla aşağıda adrese nereye müracaat etmesi yazılmasını rica eder. Fatih Çarşamba Yağhane sokak No. 2 Cemile. — 1

MÜREBBİYE İŞ ARIYOR — Bir Macar bayan Fransızca, Almanca, Türkçe, İtalyanca, Romanca lisanlarına âşinadır. Lise dercesinde tahsili vardır. Çocuklara mürebbiyelik veya ev idare işleri üzrinde iş arıyor. Akşam'da A. D. rümuzuna mektupla müracaat.

TİCARET, MALİYE MÜTEHASSISI — Mali, ticari, imali, hesabi, idari, bilûmum muamelelerin teşkil, tensikini, devamlı veya muvakkaten idare, kontrolünü deruhte eder. Fasih fransızca bilir. Taşraya gider. Akşamda T. M. B. rümuzuna mektupla müracaat. — 4

TECRÜBELİ ÇOCUK BAKICI ŞVESTER — Yalnız yeni doğan çocuk için yer arıyor. Diplomalı. Mükemmel bonservisleri var. Tel: 80805.

BİR MUHASİP İŞ ARIYOR — Ötedenberi hususi ve mali müesseselerde bulunarak iktidar ve istidadı ve kabiliyeti idaresile mütemayiz usulü muhasebeye ve muhaberata vakıf bir muhasip müessesatı resmiye ve hususiyede çalışmak arzusundadır. Talip olanların Akşam gazetesi vasıtasile E. R. rümuzile tahriren müracaatları. — 1

FAAL BİR GENCİM — Askerlikle alâkam yoktur. Türkçe, Fransızcaya âşinayım. Daktiloda seri yazar, takibat, tahsilât ve büro işlerine vakıfım. Bonservisim vardır. Avukat nezdinde, bürolarda veya müesseselerde bütün gün veya öğleden sonra çalışırım, istiyenler Akşam'da P. K. H. rümuzile mektupla mürcaatları. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

MÜREBBİYE ARANIYOR — Karabükte bir İngiliz ailesi nezdinde iki çocuğa bakmak üzere münasip genç bir kadın aranıyor. İngilizce bilmesi şarttır. Rum Ermeni, veya Fransız dahi olabilir. Taliplerin Akşamda ilân memuriuguna müracaatları. — 10

DAKTİLO ARANIYOR — Dairemiz için çok seri ve düzgün yazan bir daktilo alınacaktır. Taliplerin Galata Ömerabit han 3 üncü katta Mıntaka Ticaret Müdürlüğü Başkontrolörlük dairesine müracaat etmeleri.

KAPICI ARANIYOR — Talimhanede on bir daireli Öner Palas için bir kapıcı lâzımdır. Apartıman işinden anlaması, terbiye, iyi ahlâk ve güler yüz sahibi olması; evli, çalışkan ve sakin ruha malik olması şarttır. Kendisine konforlu minimini bir daire tahsis edilecek, kabiliyetine göre de aylık verilecektir. İsteyenlerin Galatada Karaköypalas'da üçüncü katın 10 numarasına acele müracaatları.

BAYAN ARANIYOR — Büyük bir terzihanede çalışabilecek çok iyi dikiş diken bayanlara ihtiyaç vardır. Taliplerin Akşam'da A. A. rümuzuna mektupla müracaatları. —2

BAYAN DAKTİLO ARANIYOR — Doğru ve çabuk yazmak, eski harfleri bilmek şarttır. Pazartesinden itibaren her gün 11 ile 12,30 arasında Bahçekapı Anadolu Han No. 34 e müracaat. Tel. 24610.

KAPICI - BADANA ve KÜÇÜK TAMİRAT İŞÇİSİ — Badana ve ufak tamirat işlerinden anlayan kapıcılara ve bir garsona ihtiyaç vardır. Beyoğlu Rumeli H. No. 14. Tel: 40053. — 13

ELEKTRİKÇİ ARANIYOR — 52 - 75 lira ücretle bir elektrikçi alınacaktır. İsteklilerin şeraiti öğrenmek üzere Metris topçu atış okuluna müracaatları. — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK RADYO — Beş ay kullanılmış Emerson markalı altı lâmbalı 1940 modeli bir aded Amerikan radyosu acele satılıktır. Bu senenin vergisi de verilmiştir. İsteyenler Bahçekapıda Şekerci Cemile müracaat etsinler. Tel. 21194 — 3

SATILIK KALÖRİFER MALZEMESİ — 400 metre radyatör ve boruları. Çarşıkapı Türkistan Yuvasına müracaat. — 4

SATILIK OTOMOBİL — Opel markalı az kullanılmış iyi bir otomobil acele satılıktır. Galata Necati bey caddesi 57 numaraya müracaat. — 1

SATILIK KOTRA — Yeni, 6 metre boy, 1,5 metre eninde. Müracaat: Burgazada Yalı cadesi No. 54. — 2

ESKİ TİYATRO İLÂNLARI — Karagöz ve tulûat piyesleri istiyorum. Çok eski tiyatro ilânları, Kâtip Salih, Takfor, Şefik ve saire gibi eski hayalcilerin (Karagöz) piyeslerini, kuklacı Osep Sıvacıyanın kukla pislerini, Abdi, Hasan, Küçük İsmail ve sair eski tulûatçıların tulûat piyeslerini satın almak istiyorum. Bunlardan az ve çok mevcudu olup da satmak isteyenlerin (İstanbul - Ankara caddesi, Reşit efendi han Rauf Ogan) adresine mektupla yahut kendileri müracaat etmeleri. (Telefon: 20595) — 5

ACELE SATILIK RADYO — Taşraya gideceğinden 4 lâmbalı Mende markalı gramofonlu radyoyu satmaktayım, almak isteyenlerin Fatih Darüşşafaka caddesi Mukarrir sokak No. 3 e müracaatları. — 1

SATILIK MOTÖRLER — 40 beygir İngiliz Hornoby marka yatık sistem ağır volant dış yataklı Gazojen ve Gülgner marka 16 beygir 4 zamanlı yatık sistem Disel motör. Galata Kürkçükapı 167 Fuat Akbaş. Tel: 42273.

SATILIK TRİYAJ MAKİNESİ — Her nevi hububat temizlemeğe mahsus ve elektrikle müteharrik gayet az kullanılmış bir adet TRİYAJ makinesi dinamosile ve teferrüatile satılıktır. Almak isteyenler Yenicami civarında İş hanının üst katında 12 - 13 numaralı odalarda İş Limited Şirketi tasfiye memurlarına müracaat etmelidirler. — 7

SATILIK MAKİNE ve ÂLÂT — Gayet az kullanılmış: Kompresör, Pamuk çırçırı, Kırma makinası, Kafadan kızma 8 beygirlik motör acele satılıktır. Cibali Fener caddesi 182 No. Telefon: 23928 müracaat. — 2

SATILIK OPEL KAPİTEN FENER CAMI — Arabanın üstünde bulunan bir aded fener camı satılıktır. İstiyenlerin Tepebaşında Asmalımescit sokağında 2317 numaralı taksiye müracaatları. —

4 — KİRALIK - SATILIK

BÜYÜKADA'DA SATILIK ARSA — Nizam ciheti Haskalfa S. No. 16 kısmen bağ ve kısmen yemiş ağaçları havi 55 metre cepheli 2324 murabba metre arsa satılıktır. Telefon: 56 ... 91. — 11

SENELİK KİRALIK KÜÇÜK APARTIMAN — Taksim Talimhane Topçu caddesi 2 numaralı Uygun apartımanında 3 odalı bir daire bütün sene için kiralıktır. Kalorifer, hergün sıcak su ve asansör vardır. Kapıcıya müracaat. — 2

KİRALIK ODALAR — Bir Alman muallimesi nezdinde temiz ve mobilyeli iki oda birlikte veya ayrı ayrı kiralıktır. Salı, pazar günlerinden maada hergün 15,30 - 19 a kadar Beyoğlu, İstiklâl caddesi, 133 numaralı Hasan Bey apartımanı, ikinci merdiven, birinci kat (numara 6) — 4

KİRALIK MOBİLYALI KAT — Telefon, banyo, su, havagazı, elektrik ve her türlü ev eşyasile komple hane. Şişli Ebekızı sokak No. 30 içindekilere müraacaat. — 4

KİRALIK GÜZEL EV — Şişlide Osmanbeyde 10 odalı kalorifer, banyo, parke ve sair konforü havi (kliniğe)de elverişli bahçe içinde garajlı güzel bir ev kiralıktır. Boş yahut eşyalı olarak verilebilir. Osmanbeyde Rumeli caddesinde 76 No. lu Afitap apartımanının 3 No. lu dairesine müracaat. — 4

SATILIK LOKANTA — Beyoğlunun meşhur bir caddesinde ayrıca abone müşterileri de bulunan işlek bir lokanta mecburi bir azimet yüzünden müsaid şeraitle devredilecektir. Galata, Tünel, Gülhan No. 13 e müracaat. — 7

BOŞ APARTIMAN, DÜKKÂN, GARAJ — küçük, büyük asansörlü, asansörsüz konforlü daireler, dükkân ve garaj kiralıktır. Daireler mükemmeldir. Beyoğlu Rumeli hanı 14 No. ya müracaat. Tel: 40053. — 13

KİRALIK KÖŞK — Yakacıkta Ayazma caddesinde 79 numaralı 11 odalı, fevkalâde manzaralı köşk bağ ve bahçesile kiralıktır. Talip olanlar ziyaret için köşkün bekçisi Aleksandr'a ve kiralamak için, İstanbul Yağ iskelesi Sarraf Emin sok. 14 - 16 numarada Hristo P. Sarriye müracaat. Tel: 24062.

EMLÂK ALMAK İSTEYENLERE KOLAYLIK — İstediğiniz semtte iyi irat getiren apartımanlar ve arzularınıza uygun her cins gayri menkul size hemen temin edilir. Galata Büyük Bahklı han No. 42 Tel. 40984 — 3

KİRALIK APARTIMAN — Maçka Emlâk sokak 34 numaralı apartımanda 4-5-6 odalı daireler kiralıktır. Fevkalâde nezaret, kalorifer, sıcak su, en son konfor. Kapıcıya müracaat. — 2

AYAZPAŞADA KİRALIK EV — On bir odalı, kalorifer ve sıcak su tesisatlı, güzel bahçeli, Boğaza ve Marmaraya harikulâde manzaralı ve tam konforludur. Müracaat: Ayazpaşa Saray arkası Namık paşa sokak No. 7. Telefon: 40552. — 1

SATILIK EMLÂK — Gayet kelepir apartıman, han, dükkân, ev, arsa almak istiyenlerle satılık emlâki olanların müracaati: Galata, Tünel, Billûr sokak Gül han No. 13. Telefon: 43601. — 1

KİRALIK APARTIMAN — Fatihte itfaiye caddesinde Güneş apartımanının 7 oda 1 hol banyo ve müteaddid balkonları bulunan güneşli ve nezaretli dairesi kiralıktır. Kapıcıya müracaat. — 4

SATILIK EV — Rumelihisarında iskeleye bir dakika, ferah odalara malik ikiye kabili taksim 9 odalı, tatlı sulu tulumbalı evin tamamı. Görmek ve gezmek için iskele karşısında sebzeci bayan Emineye pazarlık için Beşiktaş Köyiçinde Gürel palas 3 üncü kat 9 numaraya müracaat. — 1

KİRALIK APARTIMAN — Fatih Tramvay durağına karşı Çamaşırcı sokağında 25 numaralı tramvay caddesine ve denize nezaretli ve bütün konforu havi iki ve üç ve altı odalı daireli apartıman kiralıktır. Karşısındaki kahveci bay Mustafaya müracaat. — 2

KÂGİR KÖŞK — Haydarpaşa Koşuyolu asfaltında 43 numarada yarısı muntazam bağ 200 meyva ağacı 400 Avrupa gülünü havi 15 dönümlük arazide elektrik, havagazı, terkos, kuyusu bulunan yedi odalı köşk ehven satılıktır.

SATILIK AKAR — Mahmudpaşada Mengene meydanında Yanık Saraylar caddesinde 3 numaralı bina satılıktır. Bina altı apartımanı ve ittisalinde bakkal dükkânı ve üstündeki iki odalı müstakil daire ve ayrıca iki dükkânı muhtevidir. Senevi iki bin iki yüz yimi lira sağlam iradı vardır. Arzu edenler gezmek için ittisalindeki bakkal bay Mehmed'e müracaat edebilirler. — 3

SATILIK APARTIMAN — Beyoğlunda Kuledibinde Büyük Hendek caddesinde 41 numaralı apartıman satılıktır. Beş dairesi ve arka tarafında Şimşir sokağında ayrıca bir dükkân ile müstakil bir haneyi muhtevidir. Apartıman iki caddeye nazır güneşli ve gayet sağlam bir binadır. Senevi bin altı yüz seksen lira kira getirmektedir. Gezmek için kapıcı Jak'a müracaat — 3

KİRALIK EV — 5 oda, elektrik, kullanışlı, kuyu ve tulumbası mevcud, Küçük Ayasofya Güngörmez sokak 5 numaraya müracaat.

SATILIK HANE 1200 LİRA — Tahtakalede Tomruk sokak No 46 dört oda, mutfak, kuyu, aralık, kömürlük. İçindekilere müracaat. — 3

PANSİYON ARANIYOR — Fransızca konuşan bir aile yanında pansiyoner kalacağım. Posta kutusu 400 e mektupla müracaat.

KİRALIK APARTIMAN — Fatihte parkın üst tarafındaki Haydarbey sokağında üç numaralı apartımanın parka ve denize nezaretli dört oda, hamam, havagazı, elektrik ve su tesisatlı dördüncü dairesi kiralıktır. İçindekiler müracaat.

ACELE SATILIK APARTIMAN — Nişantaş Teşvikiyede Çınar caddesinde on bir numaralı senevi dört bin iki yüz lira iradı bulunan altı kat on bir daireli betonarme her bir konforu mükemmel Fehmi apartımanı satılıktır. Onuncu dairesine müracaat. — 7

SATILIK ÜÇ EV — Kadıköy Yoğurtçu park karşısında bir bahçe içinde üç ev (biri beş odalı biri üç odalı biri iki odalı) tamamı sahibi tarafından satılıktır. 38 - 40 - 42 numaralara müracaat.

HER NEVİ TİCARETHANEYE ELVERİŞLİ KÖŞEBAŞINDA KÂGİR DÜKKÂN — Galatada Tersane caddesinde 194 numaralı. Müracaat: 192 ahçı bay Hasan veya 183 kahveci bay Arif'e.

ACELE SATILIK APARTIMAN — Konforlu ve yeni bir apartıman 22,000 liraya acele satılıktır. Kurtuluş Sinemköy H. Nebean apartıman 1 No. ya müracaat — 2

5 — MÜTEFERRİK

FRANSIZCA OLARAK — Fizik, kimya, riyaziye ve lisandan hususi ders verilir. Evlere gidilir. Şerait ehvendir. Akşam gazetesinde İ. Ü. rümuzuna müracaat.

ORTA, LİSE VE DİĞER MEKTEP TALEBELERİNE — Riyaziye, fizik, kimya, ve lisan dersleri verilir. Ders ücretleri mutedildir. Aksaray Valide cami Pertevniyal lisesi karşısında 124 No. Adnan Tuna. — 3

HUSUSÎ, TİCARÎ, SINAÎ, MUHASEBE DERSLERİ — En pratik kolay metodla, istenilen kısa zamanda, usulü muzaafa, Amerikan, merkeziyet usulleri ve hususi sistemler, Mütehassısı tarafından öğretilir. Akşamda H. M. D. rümuzuna mektupla müracaat. — 4

MÜSAİT ŞARTLAR ve PRATİK — Usullerle Riyaziye ve Fizik dersleri verilir. İsteyenlerin Akşamda F. T. rümuzuna müracaatları — 1

ALMANCA DERSLERİ — Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayanı Almanca dersleri vermektedir. Beyoğlu İstiklâl caddesi 133 numaralı Hasan Bey apartımanı ikinci merdiven birinci kat No. 6 — 4

ALMANCA DERSLERİ — Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayanı Almanca dersleri vermektedir. Salı, pazar günlerinden maada her gün 15,30 — 19 a kadar Beyoğlu İstiklâl caddesi 133 numaralı Hasan Bey apartımanı ikinci merdiven birinci kat No. 6 — 5

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden M. — M. A. — Ahçı — Tek — B. A. G. A. D. — İ. U. — P. P.
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Eminönü Halkevinden:

Türk vatanının tamamiyetini, Türk milletinin istiklâlini temin eden (Lozan günü) yıldönümü 24 temmuz 1940 çarşamba akşamı saat (21,30) da Evimizin Cağaloğlundaki salonunda aşağıdaki program dahilinde kutlanacaktır. Bu törene gelmek istiyen yurddaşların davetiyelerini büromuzdan almaları rica olunur.

Ruzname:

1 — İstiklâl marşı: Evimiz orkestrası tarafından,

2 — Konferans: Üniversite Hukuk fakültesi doçentlerinden Yavuz Abadan tarafından,

3 — Konser: Evimiz orkestrası tarafından,

4 — Temsil (Has bahçe): Evimiz Temsil şubesi tarafından.

Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vekilliğine bağlı olan Ankara devlet konservatuvarı, orta ihtisas tahsili ile yüksek tahsil devrelerini havidir

Umumi kayıt ve kabul şartları

Konservatuvara talebe olmak için müracaat edenlerden şu vesikalar istenir:

a» Konservatuvarın aşağıda girme şartları gösterilen altı bölümünden hangisine gireceğini bildirir bir dilekçe.

b» Nüfus hüviyet cüzdanı

c» Tam teşkilâtlı bir hastahanenin sağlık hey'etinden alınmış sıhhat raporu ve çiçek aşısı ilmühaberi «Talebe, konservatuvar lüzum gördüğü takdirde tekrar muayeneye sevkedilir. Ve neticesine göre hareket edilir.

ç» Tahsil vesikası

d» Hüsnühal vesikası

e» 10 tane, 4.5 × 6 eb'adında vesika fotoğrafı

f» Konservatuvardan veya maarif müdürlüklerinden alınacak örneğe göre taahhütname ve kefaletname «yatısız talebeden taahhütname alınmaz.»

Taahhüde kefalet edecek kimsenin muayyen bir işle geçinir olması veya emlâk sahibi bulunması lâzımdır.

Konservatuvara alınacak talebelerden, girmek istedikleri şubelere göre aranacak kanuni şartlar şunlardır:

A. kompozisyon şubesi:

a» 14 - 25 yaşlarında olmak

b» Orta okul mezunu olmak

c» Her hangi bir müzik âletini, tercihen piyanoyu kâfi derecede çalmak.

ç» Kompozisyona istidatlı olmak.

B. Orkestra idaresi şubesi: Tahsil müddeti 9 senedir.

a» 18 - 25 yaşlarında olmak

b» Konservatuvar kompozisyon şubesinin kompozisyon devresi birinci kısmından mezun olmak veya derecedeki bilgisini imtihanla isbat etmek

c» Piyanoda kâfi derecede teknik ve deşifre seviyesi elde etmiş olmak.

Aşağıda yazılı enstrüman kısımlarında şu müşterek şartlar aranır:

a» Kulağı musikiye yatkın olmak.

b» Çalacağı sazın icabettirdiği uzvi hususiyetlere malik olmak.

c»Piyano, org ve harp şubesi: Tahsil müddeti 7 - 9 senedir.

Yaş haddi: 9 - 14 tür.

D. Yaylı sazlar şubesi: «Keman, viyolonsel kolları»

Tahsil müddeti: 9 senedir.
Yaş haddi: 9 - 14 tür.
Viyola kolu: Tahsil müddeti 7 senedir.

Yaş haddi: 12 - 16 dır.
Kontrbas kolu: Tahsil müddeti: 7 senedir.

Yaş haddi: 12 - 18 dir.

E. Nefesli ve vurma sazlar şubesi:

Tahsil müddeti 7 senedir.
Yaş haddi: 12 - 18 dir.

«Bu şubeye Milli Müdafaa Vekâleti hesabına askeri bando için de talebe alınacağından, mezkûr vekâlet hesabına okumak isteyenlerin bu ciheti dilekçelerine açıkça yazmaları gerektir.»

F. Şan şubesi: Tahsil müddeti 7 senedir.

a» Kızlar için yaş haddi: 16 - 20, erkekler için 17 - 21 dir.

b» Orta okul mezunu olmak

c» Güzel sesli olmak «Fevkalâde bir ses ve müzik istidadına tesadüf edildiği takdirde âzami yaş seviyesinin üstünde, yahut asgarisinin bir altında olmak mazur görülebilir. Fakat bu nevi taliplerin sesinin fevkalâde olduğuna imtihan komisyonunun ittifakla rey vermesi şarttır.

ç» Kulağı müsikiye yatkın olmak.

d» Konuşma işitme, görme uzuvlarında ve vücut teşkilâtında hiç bir ârıza olmamak.

G. Opera şubesi: Tahsil müddeti 7 senedir. «Kayıt ve kabul şartları şan şubesinin aynıdır.»

H. Tiyatro şubesi: Tahsil müddeti 5 senedir.

a» 16 - 21 yaşlarında olmak. «Fevkalâde bir sahne kabiliyetine malik bulunan talipler, âzami yaş seviyesinin üstünde de olsalar, imtihan komsiyonunun karariyle kabul edilebilirler.»

b» Orta okul mezunu olmak

c» Konuşma, işitme, görme uzuvlarında ve vücut teşekkülâtında hiç bir ârıza olmamak.

d» İmtihan aşağıdaki maddelerde gösterildiği şekilde yapılacaktır:

1 — Namzet, telif, tercüme veya adapte piyeslerden hazırlayacağı bir sahneyi imtihan komisyonu huzurunda temsil edecek.

2 — Komisyonun telif edeceği bir sahneyi kısa bir hazırlıktan sonra oynayacak.

3 — Komisyon tarafından verilecek mensur veya manzum bir parçayı okuyacaktır.

Taliplerin yukardaki şartları haiz olanlar, 28/Ağustos/940 tarihine kadar bütün vesikalarını noksansız olarak Ankara devlet konservatuvarı müdürlüğüne göndermelidirler.

İmtihana girme vesikaları taliplere imtihan günü İstanbulda Galatasaray lisesinde ve Ankarada Devlet konservatuvarın'da verilecektir. Bu vesikalar alınmadıkça imtihana girilmez.

Seçim sınavı İstanbul ve Ankarada aşağıda gösterilen günlerde yapılacaktır.

Dilekçede bu iki yerde hangisinde imtihana gireceklerinin yazılması lâzımdır.

1 — İstanbul Galatasaray lisesinde yapılacak imtihan proğramı

2/Eylûl/940 pazartesi: Kompozisyon ve orkestra idaresi şubelerine girecekler.
4 » » çarşamba: Piyano, org ve harp şubeleri.
5 » » perşembe: Yaylı sazlar şubesi
6 » » cuma: Nefesli sazlar şubesi
9 » » Pazartesi: Şan ve opera şubesi
10 » » salı: Tiyatro.

2 — Ankara Devlet konservatuvarında yapılacak imtihan programı

13/Eylûl/940 cuma: Kompozisyon ve orkestra idaresi şubesi
14 » » cumartesi: Piyano, org ve harp şubeleri
16 » » pazartesi: Yaylı sazlar şubesi
17 » » salı: Nefesli sazlar şubesi
19 » » perşembe: Şan ve opera şubesi
20 » » cuma: Tiyatro. «3965» «6401»

ROMANYA İDAREİ BAHRİYESİ
Her Hafta
KÖSTENCE - İSTANBUL
Arasında azimet ve avdet postaları
Her Salı saat 12 de İstanbula muvasalat
Her Perşembe saat 18 de Köstenceye hareket
DACiA ve RECELE CAROL I.
Vapurlarile yeniden haftalık seferlere başlanıyor.
Vapurlar yolcu ve eşyayi tüccariye alacaklardır. Tafsilât için Galata Tahir hanındaki Umumî Acenteliğine. Telefon: 49449 - 49450 ve başlıca seyahat acenteliklerine müracaat.
Pek yakında İSTANBUL - KÖSTENCE - TUNA
arasında Marşandiz postaları

Askerî liselere öğretmen yetiştirilmek üzere talebe alınacak:

1 — Askerî liselere askerî öğretmen yetiştirilmek üzere Harp okulu kadrosuna altı talebe alınacaktır.

2 — Bu talebeler; Harp okulu talebesi olarak Ankarada Dil- Tarih - Coğrafya fakültesinde yabancı dil tahsil görecek ve askerî öğretmen yetiştirileceklerdir.

3 — Kabul şartları:

A — Harp okuluna giriş şartlarını tamamen haiz olmak.

B — Lise olgunluk imtihanını vermiş olmak.

C — Yabancı dil bilgisi yukarı derecede bulunmak.

4 — İsteklilerden seçilmek suretile alınacak talebeler İngilizce, Fransızca, Almanca branşlarına taksim ve fakültenin 940 : 941 tedrisatına iştirak ettirileceklerdir.

5 — İsteklilerin evrak ve vesikalarile Harp okulu komutanlığına ve fazla tafsilât almak isteyenlerin de askerî liseler müfettişliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (5470)

TELEFUNKEN

Radyoları ve lâmbaları geldi.

Türkiye Vekili:

SERVER ATAMAN

Galata, Haraççı, S. 14 - Posta kutusu 1525 - Telg. adresi: TELSER - Tel. 49317

Günlük Borsa

(22 Temmuz 1940 Pazartesi)

% 7,50 1938 Türk borcu I. II. III.	18.—
» » 1938 ikramiyeli	19.03
» » 1933 ikramiyeli Ergani A.B.C.	19.20
» 7 1934 Sıvas-Erzurum D.Y.I.	19.62
» » 1934 Sıvas - Erzurum 2 — 6	19.72
» 2 1932 Hazine bonoları	51.50
» » 1938 » »	48.87
Anadolu demiryolu tahvili I-II	35.90
	35.—
Anadolu demiryolu mümessil senet	33.—
T. Cümhuriyet Merkez bankası	99.25
Türkiye İş Bankası (Nama muharrer)	8.30
Türkiye İş Bankası (Hamile ait)	8.50
Türkiye İş Bankası müessis hissesi	76.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 60)	20.35
Anadolu demiryolu şirketi (% 100)	34.50
Eskihisar çimento şirketi	7.55
Kredi Fonsiye 1903	95.—
» » 1911	90.—
» » Amorti	60.—
» » Kupon	1.50
Türk altını	21.75
Külçe altını 24 âyar bir gramı	2.44
Osmanlı Bankası «Banknot»	2.15
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Nevyork üzerine 100 Dolar	130.1875
Cenevre üzerine 100 Frank	29.6050
Atina üzerine 100 Drahmi	0.9975
Sofya üzerine 100 Leva	1.7025
Madrit üzerine 100 Pezeta	13.90
Budapeşte üzerine 100 Pengö	28.4325
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.3375
Stokholm üzerine 100 Kuron	31.0975

Muallâ ve Sadi

Bu Akşam

BUKET PARK'TA

Suadiyenin en şık gazinosu olan BUKET PARK'a bu akşam muhakkak gidiniz. Meşrubat 40 Kr.

Satılık evler

Beyoğlunda Tozkoparan Çatma mescid mahallesinde Mahmud ağa çeşme sokağında 6, 9 ve 11 No. lı eveler ve arsa satılıktır. Taliplerin çeşme yanındaki 22 No. da bayan Refika Deniztekiye müracaat.

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tramvay durağı Lekler Apt. Tel: 43924

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Mukaddema Kalamışta Kalamış caddesinde 40 No. lı evde mukim iken hâlen ikametgâhı meçhul bulunan Behiyeye 940/2594. Penbenin aleyhinize İstanbul asliye 4 üncü hukuk hâkimliğinden istihsal ve kesbi katiyet eden ve bu suretle infaz için dairemize tevdi kılınan 14/3/938 tarih ve 938/1665 ve 101 No. lar ile mukayyet hükmü ilâma nazaran müddeiyeye ait Şişlide Cümhuriyet mahallesinde Tayyarecifehmi sokağında 30 No. lı evine 13/6/933 tarihinde tarafınızdan mevzu haczin fekkine karar verilmiş olmasına ve bu suretle tarafınıza gönderilen icra emri ikametgâhı hazırınızın meçhuliyeti hasebile tebliğ kılınamamasına binaen yapılacak tebliğatın yirmi gün müddetle ilânen icrasına icra hâkimliğince karar verilmiş olmakla ilân tarihinden itibaren mezkûr müddet zarfında ve 940/2594 dosya No. sı ile icranın tehirini müstelzim olmak üzere icra tetkik merciinden veya temyiz mahkemesinden veyahut iadei mahkeme yoluyla ait olduğu mahkemeden bir karar getirmeniz hakkında mezkûr müddetin hitamını müteakip bermucibi hüküm icap eden kanuni muameleye başlanacağı malûmunuz olmak ve bu husustaki icra emrinin tarafınıza tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilânen tebliğ olunur. (M. 2497)

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk hâkimliğinden: 40/28 Eftimya tarafından Ahmed Kudretullah aleyhine açılan nafaka davasının muhakemesinde: Beyoğlunda Kalyoncukulluğunda Daracık sokakta 1 No. lu evde mukim iken halen nerede olduğu mübaşir tarafından davetiyeye verilen meşruhattan ve polise yazılan tezkereye gelen cevaptan anlaşılmış olduğundan ve davacı ilânen tebligat talebinde bulunduğundan talep vechile on beş günlük ilânen tebligat yapılmasına mahkemece karar verilmiştir. Duruşma günü olan 13/8/940 da saat 9 da Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinde hazır bulunmanız tebliğ yerine kaim olmak üzere ilân olunur. (M. 2498)

Zayi — Nesir Ergun 2987 numaralı nüfus sahibi İran başkonsolosluğundan aldığım pasaportumu zayi ettim, yenisini almak üzere eskisinin hükmü yoktur. Nesir

Zayi — Fatih nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi kaybettim. Yenisini aldığımdan eskisinin hükmü yoktur.
Sadeddin Diken

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur
(Posta kutusu 1255) Galata İstanbul
(Reçete ile satılır)

DAKTİLO ARANIYOR

Seri yazan daktilo aranıyor. Verilecek para ayda 40 liradır. İsteklilerin resim ve mektupla İstanbul 753 posta kutusuna müracaatları

Beykoz deri ve kundura fabrikası Memurlar ve işçiler istihlâk kooperatifinden

Ortaklarımız için Beykozda teslim, âzami 70.000 kilo Rumeli Meşe kömürü mübayaa edilecektir. Taliplerin şeraiti öğrenmek üzere 25/7/1940 akşamı saat beşe kadar müracaatları.

EKZAMİN

EKZAMANIN İLÂCIDIR

Yara ve çıbanlara kullanılır. Her eczanede kutusu 50 krş.

Ankara Belediye imar Müdürlüğünden

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara şehir mezarlığında yapılacak olan tesviyei turabiye, istinat duvarları ve yollar, kanalizasyon inşaatı ve keşfinde gösterilen diğer işler olup bedeli keşfi iki yüz yirmi bin liradır.

2 — Bu işe aid keşifname ve sair evrak 11 lira bedel mukabilinde Ankara imar müdürlüğünden alınır.

3 — Eksiltme vahidi kıyasi fiyat üzerinden kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — İhale 26 Temmuz 1940 tarihine müsadif cuma günü saat 17,5 da vilâyet binasında imar idare hey'eti huzurunda yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için:

a — 12250 lira muvakkat teminat verilmesi.

b — Ankarada kanuni ikametgâh gösterilmesi

c — Ticaret odasında kayıtlı bulunulması

d — Bu işi yapmağa ehil bulunduğuna dair imar müdürlüğünden vesika alınması icabeder.

6 — Teklif mektupları yukarda dördüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline yani saat 16,5 ğa kadar idare hey'eti riyasetine makbuz mukabilinde tevdi edilmelidir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 4 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice yapıştırılmış ve mühürlenmiş olması lâzımdır. Her ne suretle olursa olsun vaktinde hey'ete vasıl olmayan mektupların kıymeti yoktur. «3614» «5974»

Yarın akşam

MÜNİR NURETTİN

ve saz heyeti

SUADİYE PLÂJINDA

Maarif Vekilliğinden:

Bölge sanat okulları özel 4 üncü sınıf elektrikçilik şubesine parasız yatılı talebe alınacaktır.

Namzetlerden aranılacak vasıflar:

a — Türk olmak

b — En az orta okul mezunu olmak

c — Yaşı 19 dan yukarı olmamak

d — Sıhhi ve bedeni bali sanat okulu tahsiline müsait olduğu okuldaki heyeti sıhhiyece sabit olmak.

e — Fizik kimya ve matematikten orta okul müfredat programına göre yapılacak müsabaka imtihanını kazanmak.

Kayıt işlerine 25 temmuz 1940 perşembe günü başlanacak cumartesinden başka günlerde 9 — 12 ve 13 — 15 e kadar devam edilecektir. En son müracaat günü 29/VII/940 perşembe günüdür. Fazla tafsilât için: Ankara, İstanbul, İzmir, Sanat okullarına başvurulması. (6396)

ŞOFÖR VE IŞÇI ARANIYOR...

Balıkesir Eti Bank Garp linyitleri işletmesinden:

İşletmemizin Soma ve Değirmisaz Şubelerindeki ihtiyacımız için resimden anlar tesviyeci, tornacı ve kazmacıya ve kamyon nakliyatında çalışmak üzere 3 şoföre ihtiyaç vardır. Taliplerin işletme merkezine müracaatları rica olunur.

Liseler Alım Satım komisyonu Reisliğinden:

Cinsi	Beher kilo T. F. Kr.	Sa.	Miktarı Kilo	İlk teminatı Li.	K.	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saat
Zeytin yağ	63		17750	839	50	25/VII/1940 Perşembe günü saat 11 de
38 kalem yaş sebze Umum tutarı 7162 lira 60 Kr. 62110 kilo 74900 adet 15100 demet				538		» 11,10
Mangal kömürü	5		38500	145		» 11,25
Toz şeker	37	50	86500)	3140	25	» 11,35
Kesme şeker	41		23000)			
Ekmek	10	25	75000	577		» 11,40

19/VII/1940 gününde eksiltmesi yapılan Galatasaray, Haydarpaşa, Kandilli, Kabataş, Erenköy ve Çamlıca liselerinin 1940 mali yılı ihtiyaçları olan yukarıda yazılı Zeytin Yağına ve Mangal kömürüne verilen fiyatlar yüksek görüldüğünden ve diğer yiyeceklere istekli çıkmadığından bir ay zarfında pazarlığa bırakılarak yukarıda hizalarında gösterilen gün ve saatlerde eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 349 da Liseler Satın alma komisyonunca yapılacaktır. İstekliler 1940 yılı ticaret odası vesikası ve ilk teminat makbuzlarile birlikte sözü geçen gün ve saatlerde komisyonda bulunmaları.

Teminatları yatırmak ve şartnameleri görmek isteyenlerin Galatasaray lisesinde komisyon kâtipliğine müracaatları. (6402)

Bir komprime hayat karşılığıdır

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcıdır. Kalöri, gıda, lezzet ve nefaset bakımından nin edici mahiyeti ve yüksek evsafı haizdir.

Mercimek, bezelya, buğday vesair çorbalık komprimelerimizi her yerde bulabilirsiniz.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA — Kuruluş tarihi: 1915

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirasi

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bnkasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1,000 Liralık		4,000 Lira
4 »	500	»	2,000 »
4 »	250	»	1,000 »
40 »	100	»	4,000 »
100 »	50	»	5,000 »
120 »	40	»	4,800 »
160 »	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

AĞIZ, BOĞAZ İLTİHABLARINDA, DİŞETİ KANAMALARINDA

RİDA DİŞ SUYU

NUN ILIK OLARAK GARGARASI, BU İLTİHABLARIN ŞİFASINI TEMİN EDER

Moda deniz klübünden :

20 Temmuz 1940 Cumartesi saat 18 de Klüp merkezimizde yapılan Fevkalâde umumi toplantıda ekseriyet hasıl olmadığından bu toplantı 27 Temmuz 1940 Cumartesi saat 18 e tehir edildiğini muhterem azalarımıza bildiririz.

RUZNAME: Klübün beden terbiyesi kanununa intibakı.

İdare Hey'eti Riyaseti